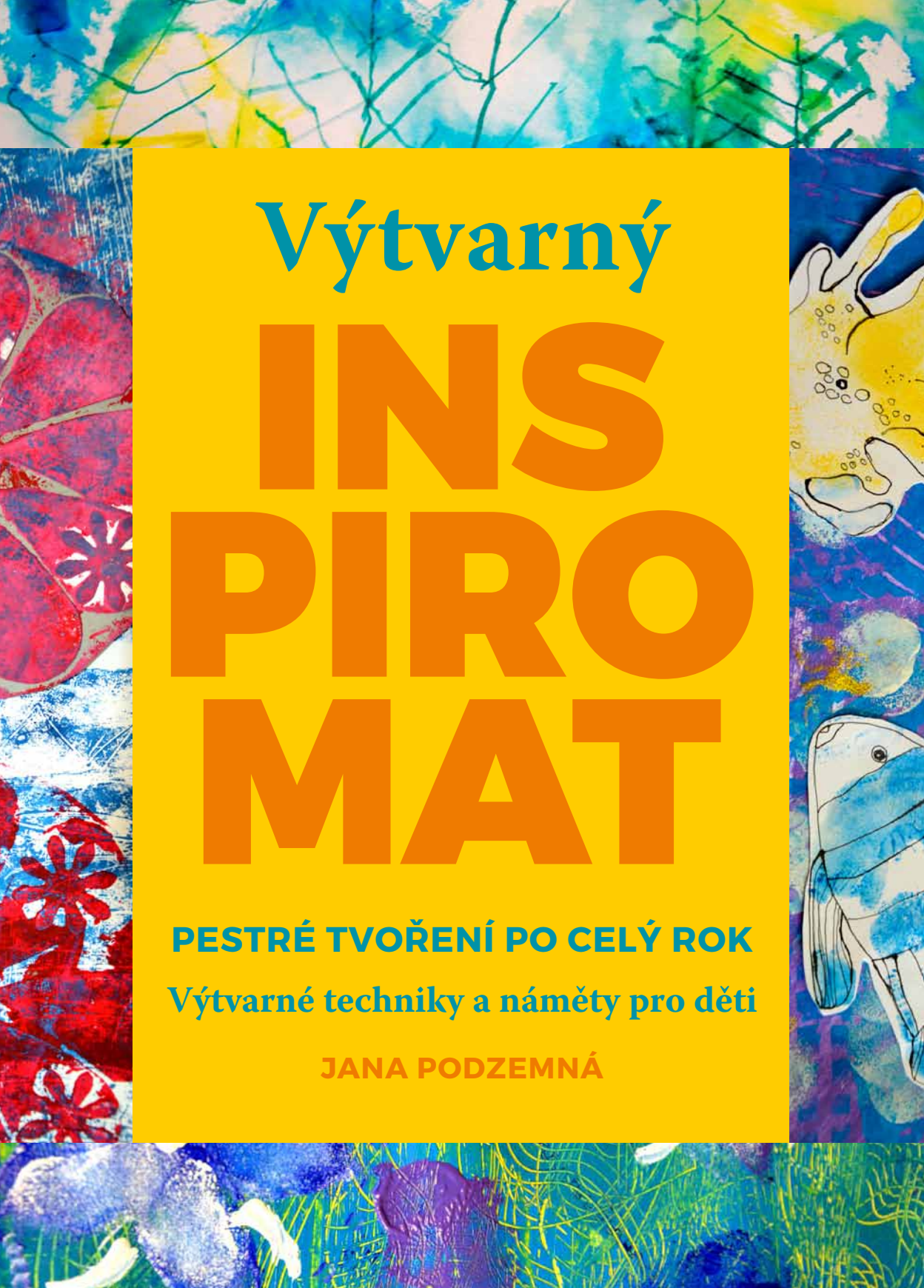

Výtvarný INSPIROMAT

PESTRÉ TVOŘENÍ PO CELÝ ROK

Výtvarné techniky a náměty pro děti

JANA PODZEMNÁ

VÝTVARNÝ INSPIROMAT

PESTRÉ TVOŘENÍ PO CELÝ ROK

výtvarné techniky a náměty pro děti

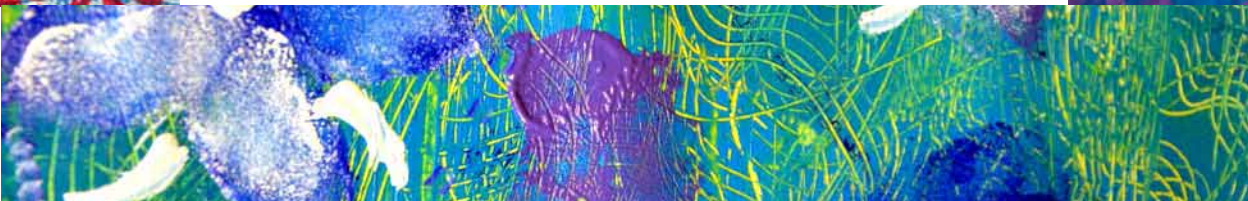
JANA PODZEMNÁ

inspirace, tipy a nápady

zajímavé kombinace technik

recyklace snadno dostupných materiálů

zábava pro předškoláky i školáky

Moje velké poděkování

patří především dětem z výtvarných kroužků Domu dětí a mládeže Domino v Brně Řečkovících, kde jsme většinu prací realizovali. Také Lence Blažejové, grafičce a výtvarnici. Lenka knížku skvěle připravila pro tisk, jak po výtvarné, tak i typografické stránce. A v neposlední řadě všem, kteří mě podporovali a tolerovali v mém bláznovství pořád něco vymýšlet, kutit a sepisovat :-)

Obsah

Úvod.	6
1 Malování a kreslení	7
Tuše a inkousty.	8
Kresba a malba pastelem	11
Kreslení a malování pomocí klovatiny (rezerváž)	12
Kreslení savem a zmizíkem.	13
Kreslení a malování pomocí voskovek	14
2 Kresba a malba pastelem	15
Malování temperovými a akrylovými barvami	16
Malování netradičními nástroji	18
Malování vlastnoručně vyrobenými barvami	19
Malování krepovým papírem.	20
Mramorovaný papír	22
Škrobový papír	23
Šablonování.	24
Malování na textil	26
3 Grafické techniky	27
Frotáž	28
Otisky věcí kolem nás	29
Razítkování	30
Polystyrenová razítka	33
Tisk z koláže	34
Tisk z koláže pomocí temperových barev.	35
Tisk z koláže pomocí barev na linoryt.	37
Tisk z reliéfní kresby.	39
Plastelínoryt	40
4 Práce s papírem	41
Koláže, jednoduché skládání, stříhání a lepení.	42
Lapače světla	44
Výroba ručního papíru	45
Kašírování	47
5 Prostorové tvoření	59
Tvoření z krabiček	49
Tvoření z ruliček	50
Tvoření z recyklovatelných materiálů	51
Asambláže	54
6 Modelování	56
Modelování ze slaneého těsta	57

7 Konečná úprava prací	59
Paspartování	60
Rámečky	61
Obrázky z destiček	62
Jaro	63
Travnatá louka	64
Jarní květy	65
Jezírko s lekníny	67
Narcisy a lekníny	68
Malované květy	69
Slunečnice z CD	70
Sluníčka z kovových kelímků	71
Recyklovaná kytky	72
Pampeliška	73
Slepičky, kohoutci, zajíc, ovečky a beránci	74
Stojánek na vejíčka	75
Recyklovaná kraslice	76
Motýli	77
Závěs s ptáčky	78
Zápichy do květináče	79
Semínkový věnec ze slaneého těsta	80
Jarní věnce	81
Hmatová kniha	82
Léto	83
Plavba lodí	84
Podmořský svět	85
Slané moře	86
Námořní a pirátské vlajky	86
Mapa pokladů	87
Pirátská loď	88
Piráti, námořníci a mořské panny	89
Chobotničky	90
Mořské akvárium	91
Vor z brček	92
Podzim	93
Veselé zavařování	94
Prostřený stůl	95
Květák a kukuřice	96
Jeřabiny a hroznové víno	97
Souboj bacilů a vitamínů	98
Listy zdobené strouháním voskovek	100
Listy s využitím koláží a otisků	101
Strom z ruliček	102

Park, sad nebo les	103
Tác s ovocem	104
Strom z papírového pytle	105
Kašírování ptáčky	106
Veverka a sova z ruliček	107
Sovičky z bublinkové obálky	108
Figurky do pohádky O veliké řepě	109
Magnetický ježek	110
Skřítek podzimníček	111
Skřítcí – recykláči	112
Zima	113
Zmizíková hvězda	114
Zimní monotyp – vodní hladina	116
Přáníčka se zvonečky	117
Kapříci z pruhů	118
Ozdoby z pecek a přírodnin	119
Zimní obrázky z rýže	120
Stromky a hvězdy z dřívěk od nanuků	121
Ozdoby ze slaneého těsta	122
Vánoční provlékané stromečky a hvězdy	123
Vánoční kometa z papíru	124
Trojúhelníkové stromečky s ozdobami	125
Betlém	126
Vánoční stromek z klubíček	127
Vánoční hvězda do okna	128
Martin na bílém koni	129
Anděl, čert a Mikuláš	131
Adventní a vánoční věnce	132
Lucerničky	133
Dopravní prostředky a stroje	135
Malování autíčky	136
Auta z geometrických tvarů	137
Silnice nebo železnice	139
Nepořádek na silnici	140
Vozík s kolečky	141
Bagr a nákladák	142
Kočárek a motorka	143
Výtah	144
Magnetická silnice na zdi	145
Místo pro poznámky	146
Použitá literatura	148
Zajímavé odkazy	148

- Ve druhé části knihy jsou uvedeny ukázky nápadů na tvoření s dětmi na všechna roční období, najdete i kapitoly auta a stroje. Spolu s fotografiemi postupů práce a obrázků výsledných prací. Pokud budete chtít detailně prozkoumat a naučit se určitou výtvarnou techniku, která není uvedena v druhé části knihy u daného námětu, najdete postup v první části knihy v přehledu výtvarných technik.

Úvod

Návody v knize se zaměřují na tvoření pomocí různých výtvarných technik a jejich kombinací. V knize jsou označeny takto:

- malování
- kreslení
- grafické techniky (otisky)
- práce s papírem
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů
- práce s textilem a vlnou
- práce s přírodním materiálem
- slané těsto

Nápady a inspirace jsou určeny všem, kteří rádi tvoří s dětmi: rodičům, prarodičům, učitelům s výtvarným zaměřením, vedoucím tvořivých kroužků...

- V první části knihy prozkoumáme zajímavé výtvarné techniky se kterými budeme dále pracovat v další části knihy. Některé techniky jsou notoricky známé, jiné méně. I známé a ověřené techniky však mohou mít spoustu variant a zajímavých kombinací, když popustíte společně s dětmi fantazii a touhu hrát si a zkoušet. V knize uvádím příklady technik, které byly použity v návodech v knize, nebylo záměrem podat vyčerpávající přehled.

Jana Podzemná

Tvoří a vyrábí ráda od dětství a v posledních letech se věnuje dětem i dospělým ve výtvarných kroužcích a kurzech.

Je také autorkou blogu a webu www.vytvarne-navody.cz/blog, který nabízí také spoustu návodů a výtvarné inspirace.

1

Malování a kreslení

Tuše a inkousty

Tuše a inkousty se velmi hodí svou sytou barevností pro kreslení i malování, jedinou nevýhodou je snad jen to, že se nedají úplně jednoduše umýt z rukou a vyprat z oblečení...

Tipy na tvoření:

- Lahvičky s tuší se vyrábějí většinou z plastu a nejsou tak stabilní jako skleněné. Vždy se může stát, že se tuš vylije. Je dobré s tím počítat a mít po ruce hadříky na utření. Pro jistotu a větší stabilitu se osvědčilo umístit lahvičku do menší skleničky nebo pevného kelímku. A čím můžeme kreslit? Dřívkem, klacíkem, ostrou i tupou špejlí, párátkem, vatovou tyčinkou, kulatým štětcem, ptáčím brkem...
- **Kolorovaná kresba** je velmi známá technika, kdy se kresba černou tuší dále vybarvuje vodovými barvami nebo barevnými inkousty či tušemi. Techniku můžeme dětem spestrit přidáním trochy glitrového lepidla, které se nanáší na vybrané místo vatovou tyčinkou nebo klidně i prstem. Vytvoří na obrázku krásný třpytivý efekt, který děti milují. Existují i temperové a vodové barvy s přídavkem třpytek nebo perleťovým efektem.
- Pro ozvláštňení využijeme při kreslení a malování tematické tvary vystřižené z tvrdého papíru.
- Obrázky kreslíme černou tuší na barevný podklad. Podklad ozdobíme např. otisky nebo mramorováním atp. Vlastnoručně připravený barevný podklad je velmi vhodný i na dokreslování podle fantazie.

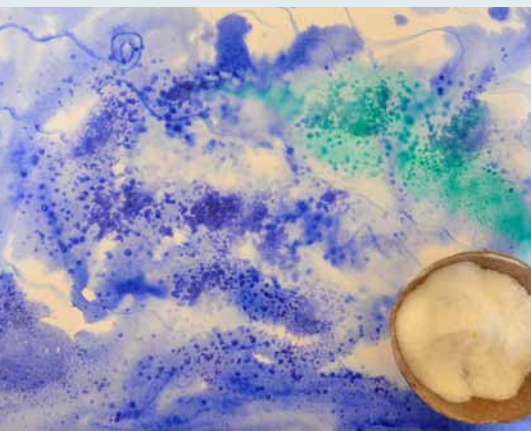
- Obrázky nakreslené barevnou nebo černou tuší (nebo jiným materiálem) se uplatní dobře i jako koláže na barevném pozadí. Stačí obrázek vystříhnout nebo vytrhnat ručně (pro zubaté okraje) a nalepit na barevné pozadí podle tématu. Podobně lze využít samozřejmě i obrázky nakreslené tužkou, pastelkami, fixy...
- Kapky tuše rozfoukané brčkem děti rády dokreslují a dotvářejí do zajímavých obrazců a kompozic. Krásně jde využít podobnost s větví či stromem.

- Efektní a oblíbené je kreslení a zapíjení tuší do mokrého podkladu. Papír můžeme navlhčit vodou z rozprašovače nebo vlhkou houbičkou. Můžeme papír také potříit roztokem tapetového lepidla nebo cukrové vody a sledovat rozdíly v zapíjení barvy. Zapouštění barevných tuší na papír potřený klovatinou přináší opravdu krásné výsledky. Arabská guma (tzv. klovatina) hnědo-oranžové barvy funguje nejlépe.

- **Slaný efekt**, čili sypání zrněk soli na výkres pomalovaný inkousty, tušemi nebo anilinovými barvami vykouzlí na výkrese krásné krystalky. Sůl barvu pohltí, ale pro zajímavý efekt jí nesmí být moc. Osvědčilo se dát dětem trošku soli do mističek, sůl pak mohou volně sypat po výkrese. Jinak hrozí totální zasolení výkresu, protože děti sypání moc baví, kýžený efekt to ale neudělá. Po zaschnutí se sůl z výkresu odstraní sesypáním. Pokud sůl více drží, pomůžeme si suchým hadrem nebo houbou. Tato technika se používá i při barvení a zdobení hedvábých textilií speciálními barvami na hedvábí. Efekt funguje i s tušemi a inkousty.

Kresba a malba pastelem

Tipy na tvoření:

- Když kreslíme pomocí pastelů, kříd a uhlů, rádi využijeme různé druhy balicích papírů. Kresba dobře přilne na hrubší rubovou stranu papíru. Kreslit lze samozřejmě i na klasickou čtvrtku nebo vyzkoušet jiné druhy papíru. Kresbu zafixujeme rozprášením fixativu nebo postříkáme obyčejným lakem na vlasy. Zafixování kresby také docílíme, když křídlo namočíme do cukerného roztoku, a pak s ní kreslíme na papír.
- Při kreslení a malování pastelem nám vznikají 2 hlavní efekty. Kresbu můžeme buď rozmazat suchým hadříkem či houbičkou a vzniknou jemné barevné tóny-vynikající na vytvoření pozadí. Nebo křídou či pastelem kreslíme bez rozmazávání a necháme vyznít syté tóny. Oba postupy můžeme i kombinovat.
- Velmi zajímavá je kombinace kresby (tuší, tužkou, pastelkou atp), kterou zatřeme klovatinou a necháme zaschnout. Zbylé pozadí pak vybarvíme křídami či pastely. Klovatinu setřeme vlhkou houbou, spodní kresba zůstane zachována i s odstínem papíru, na který jsme kreslili. Pozadí je vybarveno pastelem. Více o této technice pojednává následující kapitola.

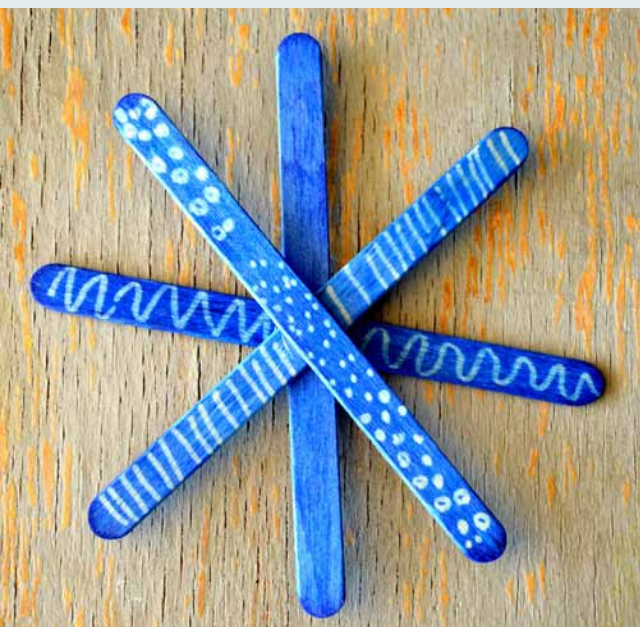
Kreslení a malování pomocí klovatiny (rezerváž)

Tipy na tvoření:

- Klovatina výborně zakryje krásnou dětskou kresbu, ale tak abychom ji mohli zachovat a přitom ještě vyrobit barevné pozadí. Po důkladném zaschnutí klovatiny pak na obrázek mohou děti malovat křídami. Klidně i přes klovatinovou vrstvu. Obrázek zůstane zachován. Potom se klovatina smyje pod umyvadlem nebo pomocí vlhké houby. Zůstane čistá kresba i barevné pozadí. Pozadí, pokud vymýváme vodou, trochu vybledne. Pokud ale použijeme umělecké křídly a ne křídly na chodník, barva bude i tak výrazná.
- Nabízí se spousta námětů, kde chceme mít tmavé nebo barevné pozadí a některé body nechat zářit spolu se zachováním dětské kresby, např: noční obloha, vesmír, les, pohled do nitra domu, portrét...Na tuto techniku zkusíme využít místo bílého papíru papír černý nebo sytě barevný. V kombinaci s kreslením klovatinou a vhodně zvolenými barevnými křídami vznikají zajímavé efekty.

- Zkuste natřít klovatinou menší plochu či obrázek a hned za mokra do ní zapouštět dřívka ponořená do barevných tuší. Vznikají nádherné obrazce podobné květům. Barvy v klovatině můžeme pomocí dřívka navzájem různě míchat a vytvářet fantazijní obrazce.
- Kresba klovatinou vytvoří po zaschnutí nižší reliéf. Toho lze využít na jednoduché grafické techniky, kdy obrázek po navlčení temperovou barvou nebo barvou na linoryt můžeme otiskovat na čistý papír jako razítko. Více o jednoduchých otiscích se dočtete v kapitole o grafických technikách.

Kreslení savem a zmizíkem

Tipy na tvoření:

- Savo a zmizík mají schopnost vybělit plochu natřenou inkoustem. Zmizík je vhodný i pro malé děti a funguje jen na inkousty. Se savem se zase musí pracovat opatrně. Je dobré nalít jen trošku sava do malé mističky, kreslí se dřívkem. Savo vybělí i razítkovou barvu.
- Zkuste kreslit zmizíkem na inkoustem natřená dřívka a výrobky z nich.

Kreslení a malování pomocí voskovek

Tipy na tvoření:

- Všichni určitě známe klasické kreslení voskovkou, kdy se mastná voskovková kresba přetře vodovou barvou a původní kresba krásně prosvítá. Podíváme se proto na další možnosti, které voskovky nabízejí.
- Ostrouhané zbytky z voskovek rozhodíme po papíře, přikryjeme dalším papírem a přes noviny zažehlíme. Vznikne zajímavý dekor, který využijeme na další tvoření, koláže. Zajímavě vypadají lampiony a lucerničky ozdobené touto technikou. Nastrouhaný vosk je v případě lucerniček na fotografii nasypán do negativních výseků z raznic (tvar srdce) a zažehlen. Po sejmutí negativní šablony se objeví tvar.
- **Vosková enkaustika** se jmenuje výtvarná technika, kdy opatrně kreslíme voskovkami přímo na horkou plochu žehličky (hodí se obyčejná žehlička bez otvorů pro naparování nebo speciální žehlička určená přímo na enkaustiku). Žehličku s roztavenou voskovkou otiskujeme a různě s ní přejíždíme po speciálním hladkém nenasákavém papíru. Vosk musí po papíru klouzat, nesmí se zapíjet. Výborně poslouží zadní bílé strany velkých nástěnných kalendářů. Takto si vystačíme i s obyčejnými pomůckami. Vznikají velmi zajímavé vzory, které se dají později i dotvářet vyrýváním jehlou nebo jiným ostrým předmětem. Zajímavý dekor využijeme např. na přáníčka i jako pozadí pro další obrázky.

2

**Kresba a malba
pastelem**

Malování temperovými a akrylovými barvami

Tipy na tvoření:

- Pokud chceme malbu tón v tónu nebo si potřebujeme vyzkoušet míchání různých odstínů barev, dáme si na paletu nebo přímo na papír jen 2 barvy + bílou. Mícháním barev navzájem vytvoříme nový odstín. Přidáváním bílé dokážeme barvu i nový namíchaný odstín postupně zesvětlovat. Např.: máme červenou a modrou, jejich smícháním vznikne fialová. Přidáním bílé v různém poměru vznikají různé druhy fialových odstínů. Červená s bílou půjde od tmavě červené přes světlou až do růžova, fialová s bílou vytvoří různé druhy světle fialových tónů a modrá od tmavě syté půjde až po blankytně modrou.
- Prima tip do kolektivu: Místo palet použijeme staré, ale pevné kusy papíru, které jsou jinak na vyhození nebo si dáme barvy do kartonu od vajec. Až domalujeme, papírovou paletu můžeme jednoduše vyhodit. Karton od vajec necháme zaschnout a jednotlivé barevné kalíšky můžeme použít na další tvoření. Při malování jednoduchého pozadí jen několika odstínů barev si někdy také přidáváme barvu rovnou na papír a paletu ani nepotřebujeme.
- Když si na malování vyrobíme vlastní paletu z tvrdého papíru můžeme získat hned 2 díla. Vlastní výtvar a zajímavě pomalovanou paletu. Palety si můžeme navzájem porovnat jako malé výtvarné dílo a udělat z nich i výstavu. I palety malířů vyprávějí hodně o jejich autorech, stylu, temperamentu a barvách, které rádi používají.
- S malbou můžeme efektně kombinovat i jiné techniky. Využijeme třeba nalepení papírové koláže nebo obrázku, a pak námět domalujeme temperovou barvou. Nebo si předem namalujeme pozadí a potom přidáme vystřižené obrázky, které si během schnutí malby nakreslíme bokem na papír. Lepit jde ostatně vše, co drží, třeba i dřívka od nanuků a jiné drobnosti.

- Vyzkoušíme, co to udělá, když budeme na zaschlý podklad pomalovaný temperovou barvou kreslit. Hodí se fixy nebo tuše. Také můžeme malovat na světlejší pozadí černou nebo jinou tmavou barvou. Buď přímo štětcem nebo využijeme techniku šablonování. Zajímavé jsou různé otisky, otiskovat můžeme vše, co zanechá nějakou stopu: ruce, prsty, špunty, listy, přírodniny atp... otisky pak můžeme i dotvářet podle fantazie.

Malování netradičními nástroji

Tipy na tvoření:

- Čím vším je možné malovat? Vlastnoručně vyrobeným štětcem, zubním kartáčkem, štětkou na holení, kartáčem, rukama, koly autíček, kutálením míčku nebo kuličky. Do nánosu husté temperové barvy můžeme vyrývat stopy špejlí, špachtlí, kusem kartonu, vidličkou, plastovým nožem, vyřazenou plastovou kartou, škrabkou na zamrzlá skla aut, hřebenem, malovat houbičkou, vatovou tyčinkou... Možností je opravdu mnoho, určitě vás napadnou ještě další.
- **Kutálení míčku:** Na experiment s kutálením míčku se hodí víko od krabice, do kterého položíme papír. Připravíme si misky s trochou barvy, stačí 2–3 barvy. Kuličku vložíme do barvy a poté na víko s papírem. Otáčením víka pohybujeme kuličkou, až přestane barvit. Pak postup opakujeme. Nebo můžeme zkusit vypustit najednou více kuliček namočených v různých barvách a udělat si malé závody. Místo víka od krabice si můžeme už přímo připravit ohrádku z tvrdé čtvrtky. Rohy papíru spojíme ve výšce cca 2–3 cm k sobě pomocí kancelářské sešívačky a můžeme kutálet.
- Děti velmi rády malují pomocí otisků kol autíček. Nebo využijí rády plastová zvířátka, kterým kopýtko namočíme do barvy a můžeme skákat po výkrese.

Malování vlastnoručně vyrobenými barvami

Tipy na tvoření:

- Zahrajeme si na mistry malíře, kteří si dříve barvy sami vyráběli z práškových pigmentů. Potřebujeme zbytky uměleckých kříd, prášných pastelů, opravdu jen malé kousky, alespoň je nemusíme vyhazovat. Nebo barevný pigment, prášek, který se přidává do malířských nátěrů. Někdy ho lze zakoupit v prodejnách barvy-laky. V nouzi postačí i křídly na chodník, trochu hůře se však drtí a nemají tak vydatnou barevnost. Také je možnost rozdrtit si kousek suché keramické hlíny, jen barevná škála bude skromnější.
- Na drcení barvy na prášek budeme potřebovat nejlépe porcelánovou mističku a oblý kamínek. Ideální je třecí miska s paličkou, pro větší počet dětí je však reálná jakákoliv mistička a kamínek. Až je kousek kříd rozdrcen, smícháme jej přímo v misce s hustším roztokem tapetového lepidla nebo s trochou vody a disperzního lepidla (Herkules). Tapetové lepidlo jde lépe vymýt ze štětců. Připravenými barvami malujeme zvolené téma. Hliněné barvy jsou ideální třeba na pravěkou tematiku.

Malování krepovým papírem

Tipy na tvoření:

- Krepový papír po namočení použít barvu. Když toho využijeme, vzniknou zajímavé otisky a pěkný barevný podklad třeba na další tvoření.
- Krepový papír rozložíme na tvrdou čtvertku. Stačí využít zbytky, natrhat nebo nastříhat větší i menší kousky papíru, mohou se překrývat. Papír postříkáme vodou z rozprašovače, aby pustil barvu a přiložíme druhou čtvertku. Také je možné podkladové čtvertky předem navlhčit. Přikryté papíry přejedeme válečkem a podíváme se na výsledek. Je potřeba ještě odstranit zbytky vlhkého krepového papíru, pokud chceme využít vlhký podklad a přímo do něj kreslit inkousty nebo tuší. Jinak můžeme papíry nechat na

povrchu a odstranit je až po zaschnutí. Na odstraňování vlhkého krepového papíru je dobré navléknout si na ruku třeba igelitový pytlík či gumové rukavice (opravdu to hodně barví). Nebo zkusit papírky odstranit větší pinzetou.

- Další možností je využití sytých barev krepového papíru, který nebudeme otiskovat, ale přímo lepit na papír nebo i na prostorový objekt pomocí tapetového lepidla. Na trhu navíc existuje mnoho druhů krepového papíru se zajímavým dekorem. Tento papír nepouští barvu, ale je zajímavý pro vyrábění všeho druhu již sám o sobě.
- Obrázek s otisky krepového papíru můžeme zdobit otisky a pomocí razítek. Dokreslovat tuší nebo fixy. Využít na skládání a výrobu papírových ozdob, vysekávat tvary pomocí raznic a použít na další tvoření, vyrábět koláže...
- Vhodně vybranými odstíny krepového papíru si můžeme vyrobit barevný podklad na jakékoliv téma, které chceme vytvářet.
- Ověřit barvicí schopnosti krepového papíru si můžeme vyrobením štětce na jedno použití. Ustříhneme z role kus krepového papíru, připevníme jej na jakoukoliv vhodnou dřevěnou tyčku. Namočíme do vody, malujeme a sledujeme, jak štetec pouští barvu.

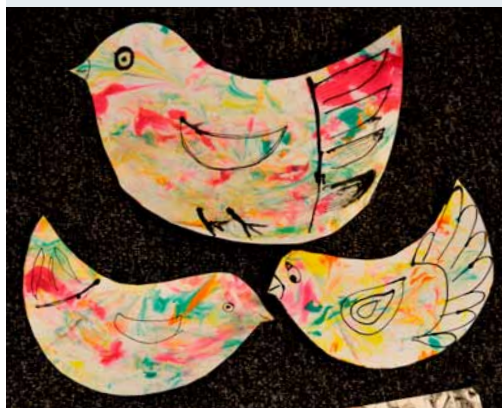

Mramorovaný papír

Tipy na tvoření:

- Existuje více variant výroby mramorovaného papíru. Mramorování pomocí pěny na holení je velmi zábavné!
- Připravíme si pekáč nebo vyšší tácek, tak velký, aby se vám tam vlezly papíry na zdobení (doporučuji vel. max. A5). Do nádoby nastříkáme pěnu na holení ve spreji a nakapeme 2–4 různé barvy. Ideální jsou inkousty nebo tuše. Promícháme špejlí, položíme připravený čistý papír na obarvenou pěnu a jemně na něj přitlačíme. Po vyjmutí z nádoby je papír plný pěny. Je potřeba pěnu nejlépe jedním tahem setřít, např. pomocí lékařské špachtle nebo pravítka. Takto můžeme pokračovat v mramorování. Když se pěna zašpiní a výsledné otisky už nejsou tak hezké, je čas pěnu vyměnit.
- Pěkně vypadají také nazdobené tematické tvary vystřižené z papíru. Připravit si takto můžeme např. tyto jednoduché tvary: kytky, vánoční baňky, listy, ptáčky...

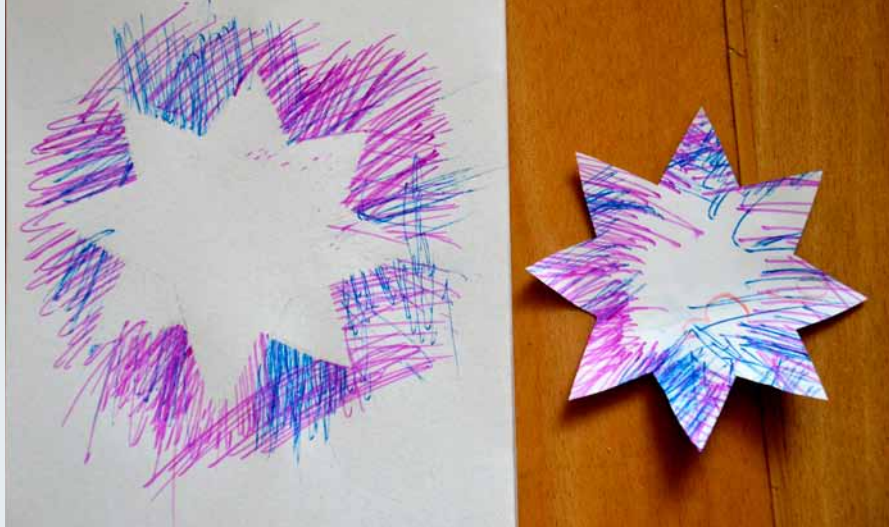

Škrobový papír

- Existuje varianta mramorování pomocí roztoku tapetového lepidla nebo škrobu a olejových barev. Tato technika se nazývá také **škrobový papír**.
- Potřebujeme několik odstínů olejových barev, které rozpustíme ve skleničkách s trochou terpentýnového oleje. Přichystáme si do širší nádoby nebo lavoru roztok řidšího tapetového lepidla. Barvy pak po trokách kapeme do roztoku. Promícháme špejlí, vidličkou, zajímavé efekty vznikají rozčesáváním olejových skvrn starým hřebenem.
- Papír položíme na hladinu, olejové skvrny se na něj otisknou. Díky použití olejových barev papír déle schne. Pomůcky čistíme terpentýnovým olejem nebo ředidlem.
- Mramorovaný papír můžeme krásně využít při řadě výtvarných činností. Dříve se takto zdobený papír používal na obálky knih. Z papíru můžeme také složit obal na deníček a knížku a nebo použít podle svého záměru.

Šablonování

Tipy na tvoření:

- Malování pomocí šablony je dobrou pomůckou při výtvarné práci, kterou využijeme s dětmi různého věku. Je ale dobré kombinovat tuto činnost i se samostatným dětským výtvarným projevem (pokud používáte předchystané šablony a děti si je nevyrobí samy). Necháme-li děti obrázek ze šablony dotvořit po svém, vznikají pak velmi hezké a svěží věci.
- Co vše si můžeme pomocí šablon nazdobit? Uplatnit je můžeme nejenom na papír, ale zdobit můžeme šablonováním i textil (použijeme textilní barvu), dřevěné výrobky a nábytek (použijeme např. kvalitní akrylovou barvu), papírové krabičky, můžeme i vyrábět vzory na zeď. Jednoduchou šablonu si vyrobíme i výsekem z tvarových raznic.
- Takováto šablona je vlastně negativní obrázek, otvor vyřezaný v papíru, do kterého se nanáší barva, pěkně pečlivě, až do krajů šablony. Nejlépe to jde houbičkou, ale i štětcem. Nanášet barvu můžeme i stříkáním, foukacími fixy, eventuálně barvou ve spreji. Po odstranění šablony zůstane jen obrázek, papír kolem šablony chrání obrys motivu před zabarvením. Šablonu si můžeme vyrobit nejen z papíru, ale třeba i ze samolepící folie nebo vyřezat z tenké plastové folie (déle nám vydrží).
- Využít můžeme samozřejmě i pozitivní tvar šablony. To je ten obrázek, který nám vypadne ven při vyřezávání šablony. Pokud je tvar nepoškozený, můžeme kolem něj nanést barvu. Kolem obrázku tak vytvoříme vlastně pozadí, samotný motiv má barvu podkladu.
- Při vlastnoruční výrobě šablony se držíme jednoduchých tvarů. Složitější šablony a obrázky bývají sestaveny z několika částí. Kolem obrysu by mělo být dostatek místa. Tvar můžeme vyřezat ulamovacím nožkem. Pracujeme na řezací podložce. Jednoduchou papírovou šablonu zvládneme vystříhnout i menšími ostrými nůžkami (hodí se i nůžky na manikúru). Na vhodném místě uděláme nůžkami díрку a tvar zevnitř obstrihneme.

Malování na textil

Tipy na tvoření:

- Co je potřeba? Barvu na textil, štětce, houbičky, hodí se vatová tyčinka a samozřejmě vhodný textilní materiál. Oblíbená jsou bavlněná trika nebo lněné pytlíčky a tašky, které lze zakoupit ve výtvarných potřebách a jsou přímo určeny pro malování na textil.
- Textilní materiál může být klidně i tmavé barvy. Podle barvy textilu, zvolíme odstíny, kterými budeme malovat. Ideální je světlý podklad, na který se hodí všechny barevné odstíny. Na tmavých a barevných věcech vyniknou světlejší barvy. Je dobré počítat i s tím, že na barevném materiálu budou barvy na textil působit tmavším dojmem.
- Vynikajícího efektu, hlavně na barevném textilním podkladu, kde je efekt více vidět, docílíme použitím barev na textil s trpytivým efektem.
- Určitě se zde hodí využití šablon viz. předchozí kapitola, ale malovat můžeme přímo barvou pomocí štětce nebo jen zdobit výrobek tečkováním, vatovou tyčinkou (nenáročné na spotřebu barvy). Také lze samozřejmě uvedené postupy různě kombinovat a využít i otisků razítek.

3

Grafické techniky

Frotáž

Tipy na tvoření:

- Frotáž je snímání otisků z předmětů se zajímavou strukturou. Na předmět (mince, podrážka bot, kůra stromů, tkanina, hrubé zdivo, struhadlo, atp... položíme papír a přejíždíme pro rychlý efekt nejlépe plochou stranou voskového pastelu. Získáme zajímavý otisk. Využijeme na různorodé vytváření z papíru.
- Frotovat můžeme i předem připravené předměty a artefakty, které původně sloužily na jinou výtvarnou činnost: matrice na linoryt, tisky z koláží, sádroryty, polystyrenové desičky s vyrytými motivy, razítka...

Otisky věcí kolem nás

Tipy na tvoření:

- Krásné otisky můžeme získat velmi jednoduše. Poslouží nám běžné předměty a věci kolem nás. Namočit do barvy a otisknout můžeme např. části těla: ruce nebo prsty, chodidla, různé předměty: sklenice, vršky, špunty, stavebnicové díly, dna nebo hrdla nádob, hřbety deníčků, bublinkovou fólii, přírodniny: rozkrojené kousky ovoce nebo zeleniny, listy... Známa jsou bramborová razítka. Vyrábí se také mnoho pomůcek na otiskování, kromě známých razítek různých druhů např. pěnové válečky se zajímavým dekorem.

Razítkování

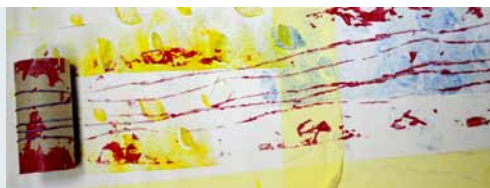
Tipy na tvoření:

- Dříve byly v obchodech k sehnání jen klasická gumová razítka, se kterými se otiskovalo namáčením do razítkové barvy. Nyní můžeme zakoupit i nalepovací silikonová razítka se spoustou zajímavých vzorů. Nalepíme je na průsvitnou akrylátovou kostku a vidíme tak přesně, kam razítkujeme. Razítkovací polštářky v mnoha odstínech barev mají velkou výhodu. Barvy jsou omyvatelné vodou.
- Razítka s motivy jaké přesně potřebujeme si vyrobíme i sami. Skvěle fungují razítka vystřižená z mechové pryže. Motiv nalepíme např. lepidlem Herkules na rovný kus dřívka nebo třeba vyřazenou dřevěnou kostku ze stavebnice. Po zaschnutí lepidla můžeme nanášet barvu a otiskovat. Razítka dobře razítkují i s tence nanesenou vrstvou temperové barvy.
- Alternativně můžeme na několik použití zkusit vyrobit razítka z lepenkových krabic. Vystřižený motiv nalepíme na kousek silné lepenky.

- Pozor při nalepování číslic nebo některých písmenek. Je potřeba nalepit je zrcadlově obráceně, aby byl otisk správný. Písmenka nebo číslice z mechové pryže lze sehnat už hotová. Dobře se lepí pomocí gelového lepidla. Při lepení Herkulesem je dobré počkat, až lepidlo trochu zavadne, a pak nalepit motiv.
- Barvu podle velikosti razítek nanášíme razítkovacím polštářkem, houbičkou, pěnovým válečkem nebo tamponkem, ale i štětcem. S dětmi používáme hlavně temperové barvy, lze použít i hustší vodové barvy nebo barvy určené do razítkovacích polštářků.

- Razítkovat můžeme nejen na papír, ale třeba také na dřevěné výrobky a textil.
- Jednoduchá razítka a tiskátka vyrobíme z papírových ruliček.

Polystyrenová razítka

Tipy na tvoření:

- Kousky nalámaného nebo nařezaného polystyrenu využijeme po namočení do barvy jako razítka. Do polystyrenové desičky můžeme také vyrývat jednoduché motivy. Vhodná jsou na to dřívka od nanuků nebo příborový nůž, kdy motiv do polystyrenu postupně vytlačujeme. Nebo využijeme špejle, menší děti mohou klidně polystyren jen proděravět i takový otisk bude velmi zajímavý.

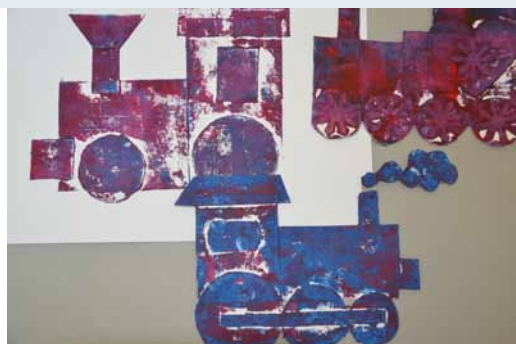

Tisk z koláže

Tipy na tvoření:

- Tisk z koláže je grafická technika, kdy se dobře nalepená koláž z tvrdých papírů naválí tiskařskou barvou, případně temperovou barvou. Oběma variantami se budeme ještě zabývat. Takto připravené tiskové podložce se také říká matrice. Tiskne se buď v lisu nebo pokud je vrstva papíru tenká, tak ručně třeba pomocí válečku na nudle, přejížděním těžítka nebo i přítlakem dlaně. Z jednoho originálu tak může vzniknout několik kopií. Výborné na práníčka, dárky pro více osob, výstavy a výzdobu.
- Pro tisk nejen z koláží doporučuji novinku, kterou jsme s dětmi vyzkoušeli a tiskne nádherně. Je to český vynález, kuličkový lis Kulísek. Malý a skladný, výborný pomocník. Více informací o kuličkovém lisu najdete na posledních stránkách knihy.

Tisk z koláže pomocí temperových barev

Tipy na tvoření:

- Tisknout a množit obrázky lze i velmi jednoduchým způsobem bez shánění barev na linoryt a tiskařského lisu. Je potřeba dodržet jen několik maličkostí. Na koláž si vybereme papíry se zajímavou strukturou. Dostupná je vlnitá lepenka, někdy je možné sehnat tapety s hrubou strukturou, ale koláž bude velmi hezká jen z vlnité lepenky. Můžeme zkusit použít i tvrdý papír bez jakékoliv struktury.
- Obrázek připravený z koustů nastříhaných papírů by měl být nalepen ideálně jen v jedné vrstvě, aby ruční tisk nedělal problémy. Lepidlem příliš nešetříme, kousky pevně nalepíme a necháme zaschnout.

- Použijeme pěnový váleček nebo houbičku a ob-
rázek naválíme nebo natupujeme temperovou
barvou. Na obrázek naválený barvou položíme
suchý nebo jemně vlhký papír. Můžeme ještě
překrýt novinami. Přejedeme např. kuchyň-
ským válečkem a sejmeme otisk. Suchý papír
dodá jemnější otisk. Vlhký papír usnadní ruční
tisk, otisk se trochu rozpije a vzniknou zajíma-
vé momenty. Je to jednoduchá alternativa tisku
grafických listů, bez nutnosti nákupu barev na
linoryt a použití lisu.
- Pro menší námahu a snadnější ruční tisk volíme
jako základ pro tisk menší papír (např. A5, A6)
nebo drobnější tvar motivu.
- Výhodné je lepit koláž z barevných papírů na
bílý podklad nebo zvolit barevnou podložku
a bílé ústřížky na koláž. Koláž bude zajímavá
barevně už sama o sobě bez nutnosti tisku. Po-
kud budeme chtít později tisknout, děti v prů-
běhu práce nebudou zmatené proč lepit bílé
kousky papíru na bílý podklad.
- Počítáme s tím, že zhotovíte cca 1–4 otisky
z papírového originálu než se něco začne trhat,
promočí atp...
- Originál naválený barvou navíc také velmi dob-
ře vypadá, stojí za to, ho zachovat. Otisky lze
ještě dotvářet, dokreslovat tuší podle fantazie
atp...
- Nanesená temperová barva celkem
rychle zasychá, zvlášť při teplejším po-
časí. Je dobré čistý papír určený na otisk
jemně potříit vlhkou houbičkou.

Tisk z koláže pomocí barev na linoryt

Tipy na tvoření:

- Postup je podobný jako u tisku temperovou barvou. Můžeme použít tiskařský lis nebo tisknout ručně pomocí válečku nebo přítlačky těžítka. Potřebujeme barvu na linoryt. Barva se prodává ve výtvarných potřebách. Pro ruční tisk a práci s dětmi je lepší použít tu, která je ředitelná vodou. Dále na roztírání a nanášení barvy použijeme speciální gumový váleček. Ten můžeme nahradit i vlastnoručně vyrobenou pomůckou. Tamponek na nanášení barvy, který vyrobíte podle obrázkového návodu nebo jednoduše použijeme jen houbičku.

- Koláž můžeme stříhat a lepit i ze zbytků textilu, plsti, krajky, provázků, použít karton, vlnitoul lepenku, zmačkaný hedvábný papír. Jen tisknout v domácích podmínkách bez lisu to půjde hůře, pokud vůbec... díky tlusté vrstvě. Je potřeba mít k dispozici alespoň malý tiskařský lis. Ale je to také dobrý tip pro ty, kteří se nebudou pouštět do otiskování a vystačí si s koláží z různých materiálů. Stačí si vytvořit nápaditou koláž ze zbytků textilu a krajek či provázků. Případně lze povrch koláže jemně přetřít nebo natupovat barvou.

- Pro naválení barvy na linoryt budeme potřebovat kus tvrdého papíru nebo plastovou podložku, kam vytlačíme trochu barvy na linoryt. Barvu je potřeba rozetřít a nanášet na papírovou koláž pomocí gumového válečku nebo vyrobeného tamponku.

- Při nanášení válečkem barvu nejprve rovnoměrně rozetřeme na podložce do kříže (nahoru, dolů, doprava, doleva). Pak můžeme obrázek (koláž) naválet barvou. Obrázek pak položíme na čistý papír určený na otisk. Pečlivě a silně přejíždíme obrázek válečkem nebo tiskneme v lisu.

- Při nanášení barev pomocí tamponku se plocha koláže postupně vykryvá jemným razítkováním. Můžeme kombinovat i více barev. Když už budeme barvu na linoryt pořizovat, je výhodné koupit si rovnou 2 odstíny, které lze vzájemně míchat. Každý obrázek tak může být barevně malinko jiný...

- Pěkně vypadá i samotná tisková matrice, i když je několikrát natřená barvou a poslouží také dobře pro výzdobné a výstavní účely.

Tisk z reliéfní kresby

Tipy na tvoření:

- Jde o tisk připravený z reliéfní kresby, která maličko vystupuje nad povrch papíru. Motiv nakreslíme na kus tvrdého papíru klovatinou nebo jakýmkoliv jiným hustým lepidlem, které vytvoří plastický povrch. Na fotografiích jsou použity otisky z kreseb připravených lepidlem Herkules v dávkovači a také tavnou pistolí.
- Na zaschlý papír nanese temperovou barvu houbičkou nebo pěnovým válečkem. Na tiskovou matrici položíme čistý papír a provedeme otisk. Vyplatí se papír přejet válečkem, ale pomohou svým přitlakem také vydatně ruce a prsty, které se dostanou i do různých záhybů a otisk tak bude čitelnější.
- Otisky, které se napoprvé moc nepovedou – jsou příliš světlé, můžeme přetisknout znova, třeba jinou barvou. Vznikají zajímavé efekty.

Plastelínoryt

Tipy na tvoření:

- Tiskne se z plastelínové destičky, do které je vyryta kresba. Je potřeba kousek plastelíny rovně vyválet a na takto připravenou destičku můžeme rýt jakýmkoliv ostrým předmětem: vypsanou propiskou, tužkou, špejlí, jehlou...
- Na destičku nanese temperovou barvu podobně jako v předchozím návodu. Destičku položíme na čistý papír barevnou stranou dolů. Povrch plastelíny přejedeme rukou nebo válečkem a sejmem otisk.
- Otiskovat z jedné destičky můžeme i vícekrát, kresbu ale bude potřeba částečně obnovit nebo nakreslit jiný motiv.

4

Práce s papírem

Koláže, jednoduché skládání, stříhání a lepení

Tipy na tvoření:

- Na koláže využijeme nejrůznější zbytky papíru: noviny, časopisy, fotografie, xerokopie, reprodukce, obrázky z kalendářů, barevné a dekorativní papíry, papíry vlastnoručně nazdobené, krepový a hedvábný papír, vlnitou lepenku, papírové sáčky a obaly, ruční papír. Ale nejenom papír, použít můžeme i textil, vlnu, provázky, knoflíky...
- Papíry můžeme stříhat, trhat, muchlat, vrstvit – podle tématu a zvoleného materiálu. Lepíme také podle druhu materiálu. Silnější papíry, lepenky a kartony disperzním lepidlem (např. Herkules), na tenší papíry postačí lepidlo v tyčince. Lepení zmuchlaných papírů a více vrstev se vyplátí tapetovým lepidlem.

- Koláž pěkně vypadá v kombinaci s kresbou nebo malbou. Ozvláštnit koláží můžeme i prostorový objekt, krabičku, nádobu. Oblepujeme kousky zajímavých papírů a vybereme objekt jednoduchého tvaru.
- Koláž prý poprvé použil umělec Pablo Picasso, když komponoval do svých maleb např. útržky z novin. U nás se technikou koláže do hloubky zajímal výtvarník Jiří Kolář. Vymyslel mnoho netradičních technik.
- Populání je např. **roláž**, což je koláž z nastříhaných pruhů papíru různě sestavených, tak, aby docházelo k zajímavým deformacím a různým optickým efektům. Můžeme si vyhrát s různou tloušťkou pruhů, zajímavými posuny horizontálně nebo vertikálně. Rozsouváním nastříhaných tvarů dochází k deformacím. Hlavně pokud je jeden z rozstříhaných výkresů reálný obrázek. Rozstříhaný obrázek lepíme s potřebnými rozestupy na barevný podklad.
- S malými dětmi můžeme celý postup zjednodušit a pracovat jen s volným nalepováním pruhů na podklad. Využít můžeme vlastnoručně dekorované papíry. Zajímavě pojednaný podklad použijeme na vystřihování dekorativních tvarů, které se hodí na přáníčka nebo na jinou výzdobu.

Lapače světla

Tipy na tvoření:

- Pod názvem lapač světla se skrývají obrázky lepené na průsvitný papír, které nainstalované proti světlu, ideálně na okně, vytvářejí krásné průsvitné efekty.
- Jako podkladový papír poslouží pevný, ale průsvitný papír jako jsou např. některé druhy svačिनových a balicích papírů i střižový papír. Na tvorbu obrázkových koláží využijeme barevné zbytky papírů, výseky z raznic, barevný hedvábný i krepový papír. Lepíme tapetovým lepidlem, kterým můžeme natřít celou plochu, a pak jen lepit detaily. Nebo použijeme jiné oblíbené lepidlo.
- Také můžeme slepit 2 vrstvy papíru potřeného tapetovým lepidlem k sobě. Před tím vložíme dovnitř dekorace v podobě suchých listů, vyli-sovaných rostlin nebo klidně i papírové výseky atp. Zakryté vrstvy papíru přejedeme válečkem či rukou pro odstranění vzduchu a dobré slepení vrstev. Takovýto papír připevněný třeba na dřevěnou tyčku a umístěný proti světlu je krásnou ozdobou. Výborně vypadají z takového papíru lampionky a lucerničky.

Výroba ručního papíru

Tipy na tvoření:

- Jednoduchý ruční papír si snadno vyrobíme i v domácích podmínkách a bez síta. Bude hutnější a menších rozměrů než klasický ruční papír z papíren, ale výrobu zvládneme i s menšími dětmi. Jedná se vlastně o přípravu tzv. „papier maché“ (z francouzštiny papírová drť), kterou můžeme využít i na prostorové tvoření. Výroba domácího ručního papíru spočívá v přípravě papírové hmoty, která vznikne rozmixováním předem namočeného papíru natrhaného na kousky. Papírovina z kartonů od vajec se postupně rozpadne i pouhým mícháním rukou.
- Na přípravu papírové hmoty a výrobu ručního papíru budeme tedy potřebovat jednoduchý tyčový mixér nebo starší mixér, větší nádobu a několik menších misek, kuchyňské síto, lžice na míchání a nabírání hmoty, savý textil, např. staré utěrky, ručníky nebo prostěradlo nastráhané na menší kusy, vodu, klasické noviny nebo kartony od vajec.
- Noviny nebo třeba zbytky kancelářského papíru natrháme na kousky a necháme v nádobě s vodou uležet, ideálně den předem. Nehodí se lesklé letáky a časopisy. Kartony od vajec namočené do vody můžeme rozmixovat ihned nebo nechat papír odležet ve vodě a zkusit promnout ručně. Podle barvy použitého papíru, získá odstín i budoucí papírovina.
- Mixujeme menší množství papírové hmoty se spoustou vody, klidně na několik fází, aby to mixér snesl. Nadbytek vody se zbavíme přecezením papíroviny přes síto a vyždímáním. V tomto je postup výroby ručního papíru odlišný od klasické varianty.

- Vzniklou hmotu můžeme obarvit nebo ozvláštnit přidáním sušených drcených bylin, květů, koření, nastříhaných nití, barevných papírků, konfet... Kapka temperové barvy hmotě přidá barevný odstín. Do misky můžeme kápnout i trochu tapetového lepidla, ale hmota bude po zaschnutí držet pohromadě i bez lepidla. Hlavně pokud ji vyrábíme např. z kartonů od vajec.
- Papírovinu budeme vrstvit na textil rozložený na pevné desce nebo podložce, do výšky max. 0,5 cm. Usoudíme podle hustoty hmoty. Čím je hmota hustší, tj. obsahuje méně vody, tím může být vrstva tenší. Příliš tenká vrstva ale půjde později špatně sundavat z textilu a hrozí roztržení.
- Při vrstvení hmoty můžeme vymýšlet netradiční tvary, nejen čtverce či obdélníky. Kombinovat různé barvy. Využít můžeme vrstvení hmoty do vykrajovacích formiček na cukroví s jednoduchým motivem. Tvořítka je potřeba po navrstvení papíroviny z obrázku vyndat, slouží jen jako pomůcka k docílení daného tvaru při nanášení papíroviny. Je nutno počítat s tím, že hmotu budeme ještě stlačovat a dojde k mírné deformaci tvarů.
- Povrch obrázku po stlačení můžeme ještě potřít tapetovým lepidlem a nazdobit malinkými kousky papíru, sušených bylin, listů atp.
- Navrstvený obrázek přikryjeme dalším kusem textilu, který má za úkol vysušit přebytečnou vodu. Klidně několikrát textil vyměníme za suchý. Po zavlhnutí a mírném zaschnutí obrázků můžeme opatrně textil odstranit a nechat obrázky volně schnout na podložce. V případě zvlhnutí zaschlé obrázky vylijeme.
- Jednotlivé tvary z papíru i drobné zbytky ručního papíru použijeme na výrobu a zdobení různých dekorací, přáníček, rámečků atp.

Kašírování

Kašírování je způsob prostorového tvoření, kdy vrstvíme na podklad papírovou hmotu nebo nanášíme postupně jednotlivé kousky papírů namočených do tapetového lepidla na předem připravený podklad. Takový podklad může být třeba i drátěná kostra jako základ sochy menší či větší velikosti. Hmotu můžeme vrstvit na základ figurky zhotovené z lahvičky a polystyrenové koule. Oblíbené je kašírování na nafouknutý balonek, plastovou láhev, krabici... Papír namočený v lepidle můžeme tvarovat do různých reliéfů nebo nanášet na formu a získat tak více stejných tvarů. Vytvoříme si takto třeba i tác a misku. Nesmíme zapomenout originální formu potříit něčím mastným nebo vyložit potravinářskou fólií. Třeba zrovna v případě misek a talířů, aby šel výrobek od formy odlepit. Kromě nafukovacích balónek, ty lze po zaschnutí papírové vrstvy vyfouknout a snadno odstranit. Zaschlé kašírované výrobky můžeme barvit a pro větší trvanlivost i přelakovat.

Tipy na tvoření:

Potřebujeme tapetové lepidlo, misku, hadr, štětec, novinový nebo jiný papír natrhaný nebo nastříhaný na pruhy a podobné kousky podle druhu výrobku. Nehodí se lesklý papír, který špatně saje lepidlo.

- Platí: čím větší výrobek budeme kašírovat, tím většími kusy papíru začínáme oblepovat základní tvar. Je dobré pro přehlednost střídat různé druhy papíru, pro každou vrstvu jiný druh. Začínáme většími kousky a poslední vrstvu končíme malými proužky papíru, které umožní objekt dokonale vyhladit i vymodelovat detaily. Detaily můžeme vyrobiť i vrstvením papírové hmoty formou reliéfů, např. při výrobě masky.
- Papír do tapetového lepidla buď ponoříme nebo lepidlo nanášíme štětcem. Je to poměrně nezáživná a mokrá část práce, proto menším dětem pomůžeme a zvolíme velmi jednoduchý druh výrobku. Výsledek však všechny nadchne, také závěrečné pomalování a dozdobení kašírovaných výrobků je velmi oblíbené.

5

Prostorové tvoření

Tvoření z krabiček

Tipy na tvoření

- Z krabiček nejrůznějších tvarů a s pomocí tavné pistole sestavíme zvířátka, dopravní prostředky, nábytek do pokojíčku, domečky, chrámy, hrady a nejrůznější architekturu. Využijeme krabičky od léků, potravin aj. zboží, ruličky od toaletního papíru, role od pásky. Pro další zdobení se příliš nehodí lesklý reklamní potisk některých krabiček. Pomůže, když krabičky opatrně rozložíme a znova slepíme, tentokrát z rubové strany, která má hezkou režnou nebo bílou barvu. Pak můžeme na výrobek kreslit nebo malovat temperovými nebo akrylovými barvami, lepit ozdobné detaily atp.

Další možností je natření lesklého potisku bílou akrylovou nebo latexovou barvou jako podkladu pro další malování a zdobení.

Tvoření z ruliček

Tipy na tvoření:

- Ruličky od toaletního papíru se snadno a rychle nasbírají a hodí se na vytváření nejrůznějších loutek, panáčků, postavíček a zvířátek, ale i dalších zajímavých dekorací a hraček. Ukázky s postupy najdete v této knize. Detaily vyrábíme z různých druhů papírů, textilu, vlny, přírodnin. Lepíme běžnými lepidly nebo tavnou pistolí. Ruličky se také dají snadno obarvit.
- Ruličku můžeme využít jako zajímavé razítko. Buď využijeme k tisku přímo obvodový kruh ruličky nebo ji můžeme upravit do jednoduchých tvarů: listu, srdce, okvětního plátku, čtverce, kapky...

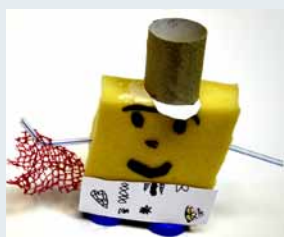
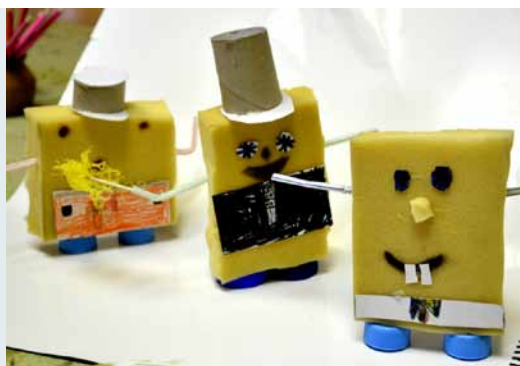
Tvoření z recyklovatelných materiálů

Tipy na tvoření:

- Nabízí se spousta materiálu, který se běžně vyhazuje nebo nám zbude z jiné činnosti. V knize najdeme ukázky využití plastových lahví, CD, knoflíků, různých dřevěných i kovových součástek, alobalu, igelitových sáčků, textilu a vlny. Materiály v případě koláží a asambláží se lepí na papír pomocí disperzního lepidla (např. Herkules) nebo v případě použití rozměrnějších a těžších součástek i třeba na karton, tuhou lepenku či na sololitovou podložku. Pokud spojujeme a lepíme různé části k sobě, velmi pomáhá tavná pistole.
- Nasbírat dostatek malých i větších plastových lahvíček většinou není problém. Pak se nám nabízí spousta možností na výrobu postavíček, zvířátek, dopravních prostředků... Hlavičku v podobě polystyrenové koule nejlépe připevníme na hrdlo lahvičky pomocí papírové lepicí pásky nebo tavnou pistolí. Na plast se dobře kreslí lihovou fixou.

- Využijeme i různé zbytky molitanu... Sítě a punčochy naplněné zbytky textilu můžeme různě tvarovat a polepit detaily. Vyrobíme takto nejrůznější postavičky.
- Velmi pěkné a inspirativní je použití přírodních materiálů, ale i využití některých potravin na výtvarné tvoření. Oblíbené jsou těstoviny. Podle následujícího návodu si můžeme obarvit nejen těstoviny, ale třeba i rýži nebo dřívka od nanuků. Návodů na využití těchto materiálů najdete v knize.

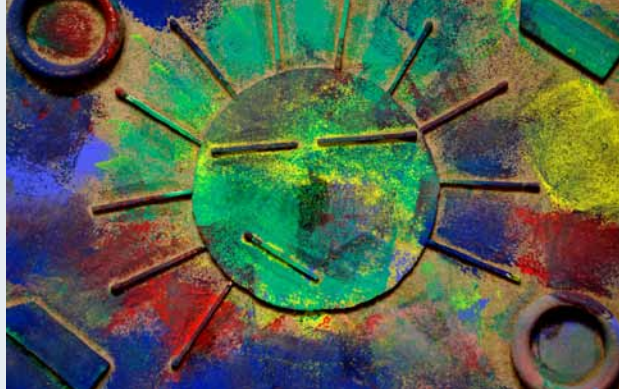

Barvení těstovin:

Budeme potřebovat sklenici se šroubovacím uzávěrem a trochu potravinářské barvy, inkoustu nebo barevných tuší. Do sklenice dáme 2–3 polévkové lžíce vody a barvivo. V případě inkoustu a tuší vodu nepřidáváme, jediné pokud bychom chtěli barvu naředit a zesvětlit. Do sklenice přidáme těstoviny, asi do 2/3 objemu. Sklenici uzavřeme a dobře protřepeme. Sledujeme, jak se vše pěkně barví. Těstoviny nenecháváme v láhvi příliš dlouho, aby se nerozmočily. Obsah sklenice vysypeme na táč vyložený ubrousky nebo textilem, přebytečná tekutina se vsákne. Necháme usušit. V průběhu sušení můžeme ubrousky, pokud nasákly barvou, odstranit.

Tipy na využití obarvených těstovin a rýže:

Asambláže

Jedná se o seskupení nejrozličnějších předmětů, kterým dáme nápaditým uspořádáním novou podobu a význam. Předměty můžeme k sobě lepit a vytvořit sochu, ale třeba jen stavět na sebe, hrát si s proměnou tvarů, a pak dílo zase rozebrat. Příkladem může být třeba nazdobení židle do podoby obydlí pro skřítky, trůnu atp. Drobnější předměty seskupíme a lepíme na pevnou podložku nebo tvrdý papír či lepenku a docílíme tak reliéfního vzhledu. Tyto reliéfy lze skvěle barvit pomocí temperových nebo akrylových barev. Některé objekty můžeme i polepit papírovou koláží nebo nastříkat barvou ve spreji.

Asambláž je skvělý druh tvoření, kdy využijete nejrozličnější věci, které již dosloužily svému účelu. Asambláž připomíná koláž, ale jde ještě mnohem více do prostoru.

Tipy na tvoření:

- Na asambláž v podobě reliéfu ani nemusíme hromadit spoustu věcí. Vystačíme si klidně s malými zbytky dřívky, zápalkami, dřívky od nanuků, kousky silnější lepenky. Technika je založena na lepení připravených tvarů a ozdob na pevný papírový podklad nebo i sololitovou desku atp. Jaký bude mít podložka tvar, je jen na vás. Důležité je, že nalepené tvary vystupují nad povrch papíru/podložky.

Po natření výrobku barva vytvoří zajímavé efekty tím, že se nedostane úplně všude a podklad prosvítá. Jsou možné různé kombinace a experimenty s více barvami.

- Jak na barvení drobných asambláží? Po zaschnutí si rozmícháme v misce temperovou barvu. Nanášíme pěnovým válečkem, to se osvědčilo nejlépe. Použít můžeme při nanášení barvy i houbičku (hlavně ve větším kolektivu). Možno ještě doplnit razítkováním a drobnými otisky malé houbičky nebo vatové tyčinky namočené v kontrastní barvě.

6

Modelování

Modelování ze slané těsta

Slané těsto je vynikající modelovací hmota pro batolata i starší děti. Děti si mohou s těstem jen tak hrát nebo vytvářet zajímavé obrázky a výrobky. Sůl obsažená v těstě hmotu konzervuje. Výrobky se nemusí zapékat, stačí je nechat zaschnout na vzduchu v teplé místnosti. Těsto dobře přilne k papíru, plastu, sklu i kovu. Nalepením těsta na tyto materiály můžeme vytvářet zajímavé objekty.

Tipy na tvoření:

● Recept na slané těsto:

Smícháme v míse 2 díly hladké mouky, 1 díl soli, 3/4–1 díl vody. Pro obarvení můžeme přidat do vody potravinářské barvivo nebo inkoust. Také koření (skořice, káva, kari...) pro docílení přírodního odstínu. Těsto vydrží i několik dnů až týdnů v chladničce (sůl je konzervant.) Pokud těsto zřídne, zapracujeme do něj trochu mouky.

- Při práci s těstem se bude hodit: plastová podložka, vidlička, nožík, špejle, různé lisy a vytlačovačla, vykrajovačky, váleček, miska s trochou vody.
- Na dozdobení jsou vynikající např. mušle, knoflíky, luštěniny, koření, těstoviny. Povrch těsta, do kterého budeme ozdoby zatlačovat, potřeme trochou vody, aby ozdoby dobře držely. Stejně tak navlhčíme vodou těsto, které budeme lepit na papírový, plastový, kovový apod. podklad.

7

**Konečná
úprava prací**

Paspartování

Pasparta je papírový rám, který zajímavě zvýrazní celé dílo. Jedná se o otvor (většinou obdélník) o něco málo menší než je paspartované dílo, do kterého vsadíme obrázek a zezadu přelepíme několika kousky pásky. Zapaspartovaný obraz můžeme dále zasklít, zarámovat, vystavit.

Tipy na tvoření:

- Při práci s dětmi se uplatní jednoduché tipy na falešné paspartování, které nejsou tak náročné na výrobu. Místo řezání otvoru v paspartě, obrázek přímo nalepíme na vhodně zvolený papír. Odpadá tak pracnější vyřezání otvoru. Obrázek i tak bude vypadat velmi pěkně, i když klasické paspartování působí opravdu profesionálně.
- Jakou zvolit barvu pasparty? Obrázky, které jsou výrazné barevně zklidníme paspartou v nenápadných přírodních nebo jemných barvách. Nebo vybereme jeden z odstínů, který se vyskytuje i na obraze. Přírodní odstíny papíru se hodí i pro jemnější kresby, které by barevná pasparta přebila. Pro výrazné kresby (černá tuš, inkousty...), vybereme klidně i barevnou, tmavší paspartu nebo naopak zvolíme nenápadné tóny.

Rámečky

Obrázek můžeme ozvláštnit přidáním rámečku. Zajímavě pojednat tak, aby rám ladil s obrázkem lze samozřejmě i rám klasický. S dětmi si také můžeme z dostupných materiálů vyrobit jednoduše zajímavé varianty rámečků přímo pro naše díla.

Tipy na tvoření:

- Snadnou variantou pro „falešný rámeček“ je oblepení hotového obrázku zajímavým materiálem. Použít můžeme např: knoflíky, těstoviny, textil, dřívka...
- Z vlnité i klasické lepenky, které získáme dostatek z papírových krabic si vyrobíme krásný rámeček, který můžeme i obarvit nebo polepit dalšími tvary vystřiženými z lepenky.
- Další jednoduchou možností, jak zvýraznit vzhled výtvarného díla je zarámování obrázku jeho oblepením pomocí papírové pásky. Využít můžeme i pásku plastovou, která se prodává i v barevných variantách. Nebo moderní washi pásky se zajímavým dekorem. Použijeme-li klasickou papírovou pásku bez vzorů, je pěkné si na ní nakreslit vlastní dekor.
- Obrázky určené k pověšení na zeď určitě podložíme na zadní straně silnějším kusem lepenky, kde můžeme už předem umístit úchyt na zavěšení. Na přední stranu, chceme-li, můžeme vložit i tenké sklo a obvodové strany zpevnit přelepením pomocí klasické režné papírové pásky.

Obrázky z destiček

- Menší obrázky můžeme nalepit na kartonové destičky a pospojovat tak provlečením provázku i řadu destiček za sebou. Pro snadné provléknutí provázku do destiček vyrazíme otvory děrovacími kleštěmi nebo děrovačkou.
- Destičky takto můžeme i nazdobit koláží z různých materiálů nebo jinou oblíbenou technikou, propojit provázkem do řady několik destiček pod sebou nebo takto nazdobit i jen jeden obrázek. Jednotlivé řady můžeme ještě přizdobit přidáním korálků.

JARO

Travnatá louka

Náročnost: *

Věk: 2+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdá čtvrtka
- temperové barvy
- plastový talířek nebo tácek na barvy
- na malování: zubní kartáček nebo jiný kartáč
- na otiskování: použité malé deníčky, podlouhlé kostky, tlustší karton, ruličky od toal. papíru, vatové tyčinky, apod.

Postup:

Na papír malujeme buď na výšku, pokud chceme delší stonky pro kytky nebo i na šířku. Iluzi travnatého povrchu – docílíme malováním kartáčkem namočeným v husté barvě. Stačí trochu barvy roztírat do sucha. Můžeme zvolit světlejší zelenou.

Na stonky použijeme naopak tmavší zelenou, aby více vynikly.

Na otisk stonků využijeme např. úzkou hranu dřevěných kostek nebo otiskujeme hranu vyřazeného deníčku nebo sešitku namočené-

ho v barvě. Poslouží i silnější karton. Aby se deníček během tisknutí nerozevřel, můžeme ho slepit páskou.

Listy vyrobíme otiskem zmáčkuté ruličky od toaletního papíru, vytvoříme tvar listu. Také můžeme lístky nalepit z papíru, domalovat štětcem apod.

Tipy:

Nemusíme používat všechny postupy najednou, stačí si vybrat jeden. Např. nemalujeme kartáčkem, ale zvolíme barevný papír a na něj přímo tiskneme stonky a listy.

Nebo papír pomalujeme kartáčkem, a pak vyrobíme květy nebo jiné téma technikou koláže.

Zelenou louku můžeme zdobit otisky vatových tyčinek namočených ve výrazné barvě (červená, oranžová), budou znázorňovat drobné kvítky. (Vhodné i pro velmi malé děti.)

Větší děti, které rády kreslí, mohou na jiný papír nakreslit i zvířátka, hmyz a další obyvatele louky, a pak vystříhnout a nalepit na travnatý podklad.

Jarní květy

- práce s papírem
- malování
- recyklace materiálů

Náročnost: **

Věk: 5+ (pomoc se skládáním tvarů)

Potřeby a pomůcky:

- barevná papírová čtvrtka
- zelené papíry na stonky a listy
- lepidlo, nůžky
- bílé čtverečky z kancelářského bločku

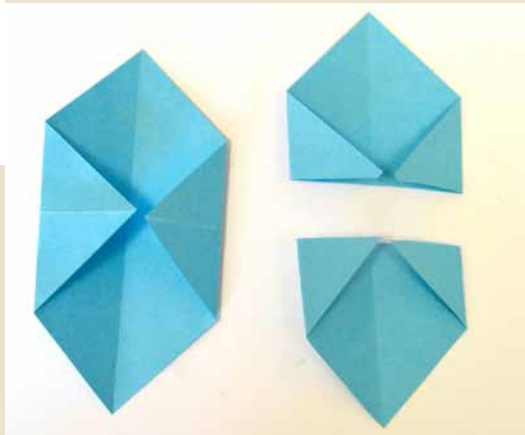
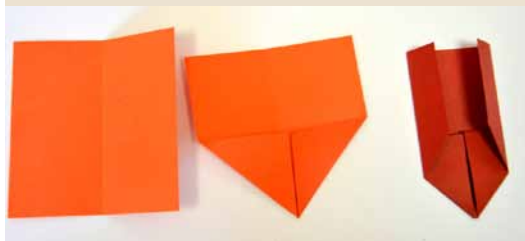
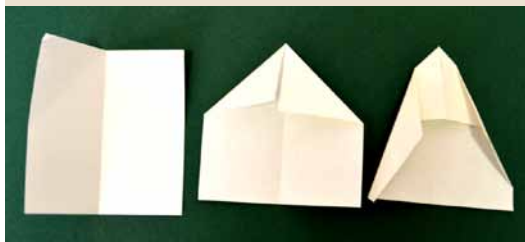
Postup:

Ze čtverečků papíru poskládáme tvary květů – sněženek. Se skládáním si lze různě vyhrát. Nejjednodušší varianty jsou výborné, pokud pracujeme s malými dětmi. Při volbě barevného papíru nebo otáčením květu vyrobíme i varianty tulipánů, zvonků a fialek.

Na barevný podklad nalepíme stonky a listy vystřižené nebo vytrhané ručně. Přidáme květy a nalepíme.

Tipy na podklad:

I tmavé a šedivé barvy voskovek na podkladu zhotoveném voskovou enkaustikou mají své využití. Vytvoří pravdivou atmosféru závěru zimy a sněženky se na tmavém podkladu budou dobře vyjímat.

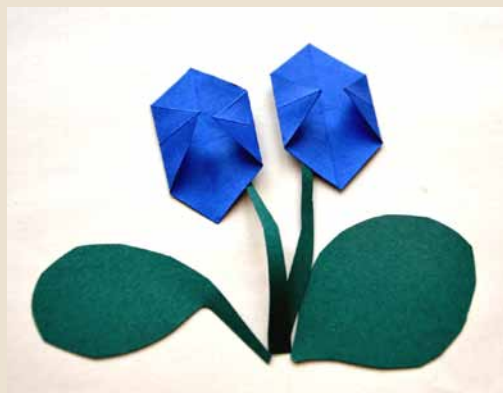
Další možnosti výroby pozadí:

Malování vodovými barvami nebo inkousty, roztírání prášných uměleckých kříd (pastelů), otisky a malování temperovými barvami.

Sněženky a bledule:

Fialky, tulipány a zvonky:

Jezírko s lekníny

- práce s papírem
- kreslení
- malování
- recyklované tvoření

Náročnost: **

Věk: 3+ (pomoc s přípravou papírových tvarů)

Potřeby a pomůcky:

- bílá čtvrtka A3 nebo A4
- vodové barvy nebo naředěný modrý inkoust a štětec
- barevné tuše, dřívko (ostřená špejle)
- glitrové lepidlo, třpytky (nemusí být)
- lepidlo na přilepení leknínů
- kelímek s vodou, houbička
- malý karton od vajec
- temperové barvy a štětec
- zelený papír na listy leknínů
- květy z papíru, kartonů od vajíček nebo cukrářských košíčků

Postup:

Papír potřeme vodou. Malujeme vodovými barvami třeba „kouzelné jezírko“. Pohádkový efekt můžeme podpořit přidáním trochy glitrového lepidla nebo třpytek. Kombinujeme se zapíjenou tuší, kreslíme a malujeme do vlhkého podkladu.

Lepidlo s přísadkou třpytek se dobře dětem nanáší vatovou tyčinkou, když jim trochu lepi-

dla nandáme na ústřížek papíru. Květy leknínů vyrobíme např. z kartonů od vajec, které předem nabarvíme na bílo a na růžovo. Nakonec přilepíme koláž z leknínů a listů.

Tip:

Pokud chceme jezírko pouze v modrých barvách, dáme dětem do kelímku jen naředěnou modrou barvu (inkoust, tuš nebo tempera).

Další jarní tipy na využití nabarvených kartonů od vajíček a cukrářských košíčků:

Narcisy a lekníny

- práce s papírem
- kreslení
- malování
- recyklované tvoření

Náročnost: **

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- papír na pozadí (barevný nebo pomalovaný)
- barevné čtverce (papír z kancelářských kostek)
- papírové košíčky na cukroví
- lepidlo, nůžky
- zelený papír na listy nebo temperové barvy

Postup:

Jednoduchý tvar připomínající narcis sestavíme pomocí barevné kombinace 2 čtverečků papíru a košíčku na cukroví jako středu kytky.

Při výrobě narcisů si můžeme vyhrát i s jednoduchým skládáním jako u fialky.

Malované květy

- kreslení
- malování
- grafické techniky (otisky)

Náročnost: **

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdá čtvrtka
- temperové barvy, štětec
- misky na roztírání barev
- houbičky na nádobí, nůžky
- šablona ve tvaru květu
- vatové tyčinky, špejle, vidlička...

Postup:

Hustší temperovou barvu v žádaném odstínu pozadí rozetřeme na papír. Do barvy můžeme vyrývat a kreslit špejlí nebo vidličkou. Napodobíme tak stonky, trávu, liány – např. pokud tvoříme tropické květy.

Květy na pozadí vytvoříme technikami šablonování a otisky houbičkou. Houbičku na nádobí zastrčíme do tvaru okvětního lístku. Namáčíme do barvy a otiskujeme. Dozdobíme malováním vatovou tyčinkou, štětcem atp. Také nemusíme malovat pozadí a tiskneme přímo na barevný papír.

Slunečnice z CD

- kreslení
- malování
- recyklované tvoření

Náročnost: *

Věk: 5+

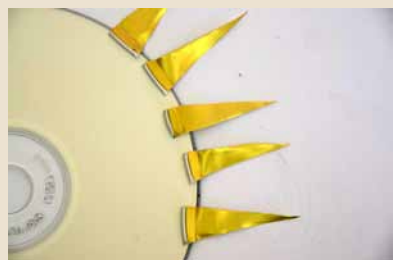
Potřeby a pomůcky:

- vyřazené CD, 2 ks na 1 květ
- pevný barevný staniol nebo využijeme kovové kelímky od paštik
- tavná pistole, nůžky
- lihová fixa nebo knoflíky
- provázek na zavěšení

Postup:

Z kovové fólie nebo kalíšků od paštiky (viz další návod) nastříháme okvětní lístky.

Přilepíme po obvodu CD. Zakryjeme dal-

ším CD, nezapomeneme dovnitř kápnout lepidlo.

Povrch dozdobíme kreslením lihovou fixou nebo nalepením knoflíků atp. Květ je oboustranný, hodí se proto na pověšení do prostoru.

Tip:

Hezky by vypadaly kytky se středem z barevných knoflíků. Nebo jen tak bez výzdoby vznikne pěkné sluníčko nebo blyskavý květ.

Sluníčka z kovových kelímků

- kreslení
- malování
- recyklované tvoření

Náročnost: *

Věk: 6+ (pomoc se stříháním paprsků)

Potřeby a pomůcky:

- kovové kelímky od paštik nebo kečupu
- nůžky, provázek, jehla
- vypsaná propiska na tvoření rytého efektu

Postup:

Využijeme už naznačených trojúhelníků vyražených po obvodu kelímku a celý kelímek nastříháme po obvodu, po rozložení vytvoří paprsky. Zbylé trojúhelníčky můžeme využít na výrobu slunečnice či jiné kytky viz. předchozí návod.

Druhá varianta:

Jen nastříháme na kelímku pruhy, které také vytvoří paprsky.

Obrátíme naruby a můžeme ještě dozdobit rytím ornamentu pomocí vypsané propisky nebo špejle.

Tip:

Prověčme provázek pomocí jehly a máme blýskavá sluníčka na zavěšení.

Recyklovaná kytky

- práce s papírem
- recyklované tvoření

Náročnost: *

Věk: 5+

Potřeby a pomůcky:

- vyřazená CD
- vršky od pet-lahví
- zbytky papírů
- nůžky, tyčinkové lepidlo
- tavná pistole nebo lepidlo Herkules
- provázek na zavěšení

Postup:

CD disk oblepíme okvětními plátky vystřiženými z papíru. Střed nazdobíme přilepením plastových vršků. Do každého vršku mohou děti vložit kus zmačkaného papíru jako semínko.

Pampeliška

- práce s papírem
- kreslení
- malování
- recyklované tvoření

Náročnost: ***

Věk: 7+

(pomoc s kašírováním)

Potřeby a pomůcky:

- lahvička např. od Herkulesu, tuba od Celaskonu, atp.
- polystyrenová koule
- papírová lepicí páska
- proužky papírů (noviny atp.)
- tapetové lepidlo
- kousky drátků a vaty
- temperové barvy na pomalování
- zbytky zeleného a žlutého papíru na listy a květy
- lepidlo nebo tavná pistole

Postup:

Pampeliška je vyrobena technikou kašírování, některé detaily jsou vyrobeny z papíru a přilepeny tavnou pistolí.

Kostru pro pampelišku vyrobíme např. z prázdné lahvičky od Herkulesu. Na hrdlo můžeme ještě přilepit papírovou páskou tubu od Celaskonu a stonek máme připraven. Můžeme zkusit vyrábět stonky i z papírových ruliček a trubek. Ještě zbývá páskou připevnit nahoru polystyrenovou kouli, abychom měli základ pro okvěti. Celý stonek pro zpevnění a stabilitu nakašírujeme pomocí proužků papíru.

Po zaschnutí pomalujeme, dotvoříme okvěti a listy z papíru.

Odkvetlá pampeliška: Do polystyrenové koule napícháme chomáčky vaty upevněné na drátkách.

Kvetoucí pampeliška: Na polystyrenovou kouli nalepíme proužky žlutého papíru-kolem dokola, aby vše připomínalo pampelišku.

Tipy:

Kašírování můžeme vynechat, pokud polepíme stonek pečlivě papírovou páskou. Snadněji uděláme květ pomocí pokřčeného krepového papíru, který nalepíme na základ z koule a vytvarujeme do pampeliškového květu.

Slepičky, kohoutci, zajíc, ovečky a beránci

- práce s papírem
- malování
- recyklace materiálů

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- tvary vajíček z tvrdého papíru
 - tužka, nůžky, pastelky, fixy
 - barevné papíry, lepidlo
- může se hodit:
- zbytky provázků, textilu, knoflíky, peříčka...
 - tavná pistole

Postup:

Tvary vajíček jsou vystříženy z papíru vel. A4 nebo A5, aby byl prostor na zdobení. Krásně využijeme i barevné papíry.

Z barevných papírů vystříhneme i doplňky jako křídélka, chocholky, pírká, zobáčky. Také můžeme ledacos dokreslit a nazdobit výraznou pastelkou, fixou, tuší.

Kohoutek má navíc nalepeny oči a zobák z tvarů vystřížených z kartonů od vajec a knoflíků.

Stojánek na vajíčka

Náročnost: **

Věk: 4+ (pomoc se stříháním ruliček)

Potřeby a pomůcky:

- ruličky od toal. papíru, papírové tácky
 - temperové barvy, štětec
 - kus papíru nebo folie
 - velikonoční vajíčka
 - tavná pistole
- může se hodit:
- dekorativní lýko na dozdobení, skořápky vajec

Postup:

Ruličky po obvodu nastříháme na pruhy. Délka pruhu směřuje cca do 1/3 ruličky, ale můžeme si vyhrát s různými délkami. Ruličky jsou i malinko nastřížené vespod, to aby se nám později dobře lepily na tácek.

Nastříhané pruhy po rozložení vytvoří květ. Pro nabarvení pruhů postačí namočit vzniklý „květ“ do předem nachystané rozetřené temperové barvy. Barvu stačí nakapat a rozetřít na kus papíru nebo folie. Vyplatí se dát dětem k dispozici i výkres, na který mohou zkusit experimentovat a přebytkovou barvu otiskovat. S ruličkou lze různě otáčet, otiskovat a malovat, je to dobrý zdroj zábavy.

Po zaschnutí barvy už stačí ruličky nalepit na tácek, naaranžovat kraslice, popř. doplnit jinou výzdobou podle svého gusta.

Tipy:

Dětem usnadníme stříhání, když jim na ruličku vyznačíme tužkou čáru, kam až mají stříhat.

Recyklovaná kraslice

- malování
- práce s papírem
- recyklované tvoření

Náročnost: **

Věk: 5+

Potřeby a pomůcky:

- velké vajíčko z tvrdého papíru (A4)
- lepidlo Herkules, štětec, kelímeček s vodou
- nůžky
- zbytky kartonů, vlnité lepenky, zápalky, tapety se zajímavou strukturou...
- temperové barvy
- pěnový váleček nebo houbička

Postup:

Připravíme si různorodý materiál, ze zbytků tvoření (není nutné mít vše, vystačíme i s 1–2 druhy materiálu). Hodí se kousky vlnité lepenky i obyčejné lepenky z krabic, zbytky tapet s hrubým vzorem, kousky malých dřevíček nebo zápalky, staré kousky puzzle...Kdo si chce vyhrát, může přilepit i provázky. Jde o to, aby materiál byl silnější a z přilepeného obrázku vystupoval. To se nám bude moc hodit při nanášení barvy.

Tvar vajíčka celý dobře potřeme lepidlem Herkules a lepíme připravené ozdoby a kousky různorodých materiálů. Necháme zaschnout.

Nakonec pomocí válečku nebo jen houbičky naneseeme na koláž temperovou barvu. Některá místa se podle síly přitlaku zbarví více, jiná méně. Můžeme ještě doplnit razítkováním a drobnými otisky v jiné barvě.

Tipy:

Kdo se nerad trápí barvením, může využít i přírodní barevnosti nalepených věcí nebo si výtvarně trochu pomoci tím, že na podkladové vajíčko zvolíme barevný tvrdý papír. Takového koláže lze tvořit i z textilu, těstovin apod.

Zkuste místo tvaru vajíčka i jiné tvary podle tématu či roční doby: ptáčky, listy, stroměčky, kometa, vánoční baňka, kytka, srdce, auto, rámeček na obrázek...určitě vás napadne mnohem víc.

Motýli

- kreslení
- malování
- práce s papírem
- prostorové tvoření

Náročnost: **

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdé papíry
- potřeby na kreslení a malování
- kolíčky, chlupatý drát
- papírové tuby, ruličky
- vlna, provázek, korálky
- tavná pistole

Postup:

Motýlí křídla ozdobíme libovolnou výtvarnou technikou. Nabízí se zapíjení tuše do klovatiny, frotování, otisky cákanců temperových barev... Pokud potřebujeme nabarvit obě strany křídel, použijeme alespoň na jednu stranu méně náročnější techniku (kreslení, frotování). Tělo

motýla vyrobíme z papírové trubičky nebo role. Můžeme také omotat kus zmačkaného papíru vlnou nebo chlupatým drátem. Tvarovatelný drát je také výborný na výrobu tykadel. Jednoduchý tvar křídel také snadno přilepíme na kolíček a získáme ozdobnou dekoraci.

Na kolíček můžeme přilepit i jiná zvířátka jako např. kočičky na obrázku. Zvířátko může být oboustranné, na zadní stranu můžeme přilepit ocásek.

Závěs s ptáčky

- práce s textilem
- prostorové tvoření

Náročnost: *

Věk: 6+

Potřeby a pomůcky:

- pruh látky, jutovity, síťované tkaniny...
- ptáčky z filcu nebo lepenky
- peříčka
- dřevěný věšák zatónovaný akrylovými barvami
- tavná pistole

Postup:

Ptáčky vyrobíme z filcu nebo vlnité lepenky. Křídélka vystříhneme v rozdílné barvě, vložíme peříčko a slepíme tavnou pistolí. Sestavu z ptáčků můžeme nalepit např. na pruh z pytlaviny nebo jiný dekorační materiál. Jednotlivé pruhy můžeme naaranžovat kolem oken nebo třeba umístit na kalhotové ramínko.

Zápichy do květináče

- práce s papírem
- práce s přírodninami

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- tvary vajíček vystřižené z papíru
- lepidlo Herkules, tavná pistole
- špejle, stužky, korálky
- různé druhy semínek, koření...

Postup:

Dvě papírová vajíčka slepíme stejnoměrně naproti sobě, před slepením dovnitř vložíme špejli. Vajíčko potřeme lepidlem a nazdobíme semínky. Parádu na zápichu udělají navlečené korálky a stužka.

Semínkový věnec ze slané těsta

- práce s papírem
- práce s přírodninami
- práce se sláným těstem

Náročnost: *

Věk: 2+

Potřeby a pomůcky:

- papírový kruh s vnitřním otvorem
- slané těsto
- podložka a váleček
- tvarové vykrajovačky
- semínka a koření
- trochu vody, stuhý na dozdobení

Postup:

Kolečko ze zeleného papíru připomíná trávník, zvlášť když nastříháme pruhy ve vnitřním otvoru.

Vykrajujeme ozdoby ze slané těsta, potřeme ze-
spodu vodou a lepíme na papír. Ozdobíme semínky.

Místo semínek můžeme zkusit experimentovat
s těstovinami, obarvenou rýží atp. Po zaschnutí těsta
dozdobíme stužkami a vznikne nám dekorativní vě-

nec. Tvoření ze slané těsta je vhod-
né i pro nejmenší, pomůžeme s pří-
pravou papírové podložky.

Jarní věnce

- práce s textilem a vlnou
- prostorové tvoření

Náročnost: **

Věk: 5+

Potřeby a pomůcky:

- polystyrenový nebo slaměný věnec
- zbytky textilu, filcu, stuhy, vlnu
- provázek, lýko, knoflíčky, peříčka...
- kytky z kartonů od vajíček
- nůžky, tavná pistole

Postup:

Na korpus namotáváme pruhy textilu nebo obalíme filcem. Dozdobíme stužkami, lýkem a drobnými tvary vystřiženými z filcu (ptáčky, květy...) Věnec oživí malá zelená větvička. Připevníme špendlíčky nebo tavnou pistolí. Jinou variantou je věnec omotaný barevnou vlnou, na který přilepíme kytky vzniklé nastříháním kartonů na vajíčka. Vnitřek nevýrazného kartonu můžeme předem nabarvit a připravit si tak květy podle svých představ.

Hmatová kniha

- práce s papírem
- malování
- prostorové tvoření

Náročnost: **

Věk: 5+

Potřeby a pomůcky:

- větší krabice (od sušenek atp.)
- latexová nebo akrylová barva
- zbytky kartonů, zmačkaný a skládaný papír
- vlnitá lepenka...
- textil, vlna, lýko, provázek...
- knoflíky, kovové součástky, zipy atp...
- lepidlo Herkules, tavná pistole
- stuha nebo provázek a 2 větší korálky

Postup:

Na výrobu hmatové knihy není potřeba mít vše, co je psáno v pomůckách. Vycházíme z toho, co máme k dispozici. Při tvoření někdy méně znamenaná více a z trochy zbylého materiálu tak tvoříme vytěžíme maximum.

Obal na knihu připravíme např. rozložením větší krabice na sušenky. Boční stěny odstříháme, tak aby nám zbyl jen 1 úzký bok a obě široké strany krabice. Vnitřek můžeme ponechat v přírodní barvě. Venkovní stranu polepit koláží

z barevných papírů nebo třeba (jako na obrázku), natřeme akrylovými nebo latexovými barvami nebo třeba Balakrylem. Všechny tyto druhy barev po zaschnutí nepouští a dobře drží.

Tipy na tvoření:

Kočky na obalu knihy jsou malovány otisky prstů namočených v bílé barvě (lze použít špunt.) Ostatní je domalováno štětcem.

Po stranách vnitřku knihy nezapomeneme přilepit pomocí pásky provázky nebo stuhy na svázání knihy. Přebytkovou nevzhlednou pásku můžeme zakrýt nalepenými hmatovými dekoracemi.

Vnitřek hmatové knihy skýtá různé možnosti a varianty. Využijeme rozličný materiál, zrecyklujeme zbytky kartonů, textilu atp...

Výzdobu můžeme pojmut tematicky např. dle ročního období. Nebo se zaměřit na zkoumání různých struktur a tvarů a vytvořit přehlídku roztodivných hmatových záležitostí.

The image features a vibrant, abstract background with swirling textures in shades of blue, teal, and orange. A large, solid white rectangle is centered on the page, serving as a backdrop for the text.

LÉTO

Plavba lodí

- práce s papírem
- malování

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdá čtvrtka A4 nebo A3
- temperové barvy
- houbička
- špejle
- zbytky papírů, nůžky

Postup:

Papír můžeme zatónovat do modra pomocí houbičky. Použijeme hustou temperovou barvu, krémovité konzistence. Různé druhy modré můžeme namíchat např. přidáním bílé barvy do tmavé a středně modré barvy.

Vlny vyryjeme do vlhkého podkladu špejlí nebo vidličkou. Jestli to ve finále bude moře, řeka, jezero, je jen na nás...

Loďky vyrobíte seskládáním z jednoduchých geometrických tvarů, vystřižených z papíru. Použijeme např. noviny, vlnitou lepenku, barevný papír. Koláž lepíme buď přímo na vlhký papír bez použití lepidla. Drží, pokud malba není zaschlá a máme nanесenu dostatečně silnou vrstvu barvy. Nebo klasicky po zaschnutí lepíme lepidlem.

Bublinky vytvoříme otiskem špuntu namočeném v bílé barvě. Červený otisk rozkreslíme pomocí špejle do tvaru chapadel a máme chobotnici. Podobně můžeme vyrobít i rybičky.

Podmořský svět

- práce s papírem
- kreslení
- malování

Náročnost: **

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdá čtvrtka A4 nebo A3
- krepové papíry v odstínech modré
- nůžky, rozprašovač na vodu
- špejle, dřívka, tuše a inkousty
- gumové rukavice nebo igelitové sáčky či pinzeta
- zbytky měkkých papírů, lepidlo
- kreslicí potřeby

Postup:

Na výrobu podmořské hladiny vyskládáme na čtvrtku tvrdého papíru pruhy krepového papíru. Můžeme začít tmavě modrým papírem (mořská hlubina) a pokračovat světlejšími vrstvami směrem na hladinu. Krepové papíry postříkáme vodou z rozprašovače a využijeme tak barvicí schopnost vlhkého krepového papíru nebo podkladový papír předem potřeme vodou. Na zbylou plochu kreslíme štětcem a dřívkem různé velké vlny podle toho, zda je naše moře klidné nebo rozbouřené. Krepový papír po nějaké chvíli odstraníme. Na mořskou hladinu nalepíme vystřižené živočichy, které jsme bokem nakreslili na papír.

Slané moře

- práce s papírem
- kreslení
- malování
- grafické techniky (otisky)

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdý papír o vel. A3, A4
- modrý inkoust, štětec, kelímek s vodou
- tuše, dřívka, špejle
- sůl
- razítka rybek
- temperové barvy
- houbička, podložka na roztírání barvy

Postup:

Papír nazdobený slanou technikou ozdobíme otisky razítek ve tvaru rybiček.

Námořní a pirátské vlajky

- práce s papírem
- kreslení
- malování

Náročnost: **

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- bílý tvrdý papír
- papíry nazdobené oblíbenou technikou
- klovatina
- umělecké křídly
- tmavé fixy nebo tuše
- hadřík, houbička, voda
- provázek a lepidlo

Postup:

Z bílého tvrdého papíru vystříhneme tvar vlajky. Na papír nakreslíme jednoduchý motiv klovatinou a necháme zaschnout. Vlajku pokreslíme křídami. Klovatinu opatrně odstraníme mokrým hadrem nebo houbou. Můžeme i přímo vymýt pod vodou, barva křídly zjemní, ale zůstává. Necháme zaschnout.

Na další verzi vlajky využijeme papír nazdobený oblíbenou dekorativní technikou (otisky razítek, mramorovaný papír, malba vodovými barvami apod...) Motivy kreslíme výraznou fixou nebo tuší. Vlajky můžeme nainstalovat na provázek a zavěsit do prostoru.

Mapa pokladů

- práce s papírem
- kreslení
- malování

Náročnost: **

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdý papír o vel. A3, A4
- tyčinkové lepidlo
- obrázek staré mapy (kopie nějaké historické mapy apod.)
- špejle, tuš
- vodové barvy, potřeby na malování
- sůl
- zápalky na opálení okrajů
- vlhký hadr
- pečeť vyrobená ze samotuhnoucí hmoty

Postup:

Výroba tajemné mapy může být zábavná. Rozstříháme nebo roztrháme kopii nějaké staré mapy na kousky. Třeba kalendář s obrázky historických map. Kousky mapy můžeme různě poschovávat po místnosti nebo venku a děti je mohou hledat. Jeden z nalezených kusů přilepíme na papír a zbytek mapy dokreslíme tuší dle fantazie. Mapu vybarvíme vodovými barvami. Opálené okraje pro starobylý ráz mapy vyrobí-

me raději venku. K ruce se bude hodit vlhký hadr. Mapu opatrně srolujeme a zapálíme okraje na jedné straně. Když začnou doutnat, dáme pozor a včas zahasíme obalením do vlhkého hadru. Takto postupujeme, až opálíme všechny strany mapy.

Do pečeti ze samotuhnoucí hmoty kreslíme a vyrýváme obrázky špejlí nebo využijeme razítka. Nezapomeneme udělat díрку na pověšení.

Po zaschnutí je možné pečeť obarvit třeba vodovými barvami.

K okrajům starobylé mapy přivážeme pečeť pomocí provázku.

Pirátská loď

- práce s papírem
- prostorové tvoření
- kreslení
- malování

Náročnost: **

Věk: 6+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdý papír o vel. A3
- temperové barvy
- štětce, paleta, kelímek s vodou, hadřík
- špejle, tyčinkové lepidlo
- zbytky papírů
- pastelky, voskovky
- tavná pistole

Postup:

Poskládáme jednoduchou loďku z papíru, kterou můžeme pomalovat, ale není to nutné.

Ze zbytků papírů vyrobíme plachtu a vlajku, přilepíme na špejli. Umístíme na loď.

S nalepením pomůže tavná pistole.

Loď můžeme vyzdobit zajímavými doplňky: Na příď se hodí mořská panna, na boky lodi kormidlo nebo kotva či záchranný kruh.

Piráti, námořníci a mořské panny

- práce s papírem
- prostorové tvoření
- kreslení

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- ruličky od toaletního papíru
- zbytky papíru
- papírové kapesníky nebo zbytky textilu
- fixy, pastelky, popř. temperové barvy
- kreslicí potřeby
- zbytky vlny
- tyčinkové lepidlo
- tavná pistole

Postup:

Ruličky pokreslíme podle druhu postavy nebo si tělíčko předem nakreslíme na kus papíru a postavíčku vystříhneme a nalepíme na ruličku. Ruce můžeme vyrobit z proužků papíru. Pirátovi by se mohlo na ruku hodit tetování. Ze zbytků vlny nalepíme na ruličku kolem hlavové části vlasy. Na pirátský šátek použijeme papírový kapesník složený na trojúhelník, který uvážeme pirátovi kolem hlavy. Klobouk vytvoříme vytvarováním oválu z papíru.

Chobotničky

- práce s papírem
- prostorové tvoření
- kreslení
- recyklace materiálů
- práce s textilem a vlnou

Náročnost: *

Věk: 5+

Potřeby a pomůcky:

- zbytky vlny
- krepový papír
- polystyrenová koule nebo papíry ze skartovačky na vycpání
- nůžky
- plastové oči nebo oči z papíru
- tavná pistole nebo gelové lepidlo (vteřinové)

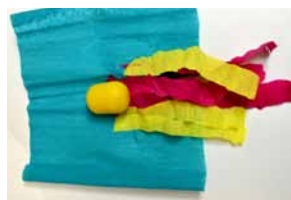
Postup:

Vlnu pro chobotnici namotáme na kus pevného kartonu nebo desky (výšku volíme podle požadované velikosti chobotnice, počítáme se značným smrštěním, způsobeným splétáním pramenů). V horní části svážeme. Na opačném konci odstříháme. Vytvoříme hlavu, v místě „krku“ zavážeme. Spodní část rozdělíme do pramenů podle počtu chapadel. Upleteme jednotlivá chapadla (ze tří

pramenů) a dobře zavážeme na konci. Nalepíme oči.

Na papírovou chobotnici ustrihneme z krepového papíru čtverec nebo kruh tak velký, aby obalil polystyrenovou kuličku nebo třeba obal od Kinder vajíčka a ještě kus papíru přesahovalo. Když nemáme kuličku, vycpeme hlavu papírem ze skartovačky nebo ubrouskem. Na připravený kus papíru položíme doprostřed kouli, přidáme chapadla z pruhů papíru. Chapadla můžeme přilepit i tyčinkovým lepidlem. Vše obalíme papírem tak, aby vznikla hlava. Tu hned u krku svážeme provázkem, aby nám nevypadla chapadla. Nalepíme nebo dokreslíme oči.

Mořské akvárium

- práce s papírem
- prostorové tvoření
- kreslení
- malování
- recyklace materiálů
- práce s textilem a vlnou

Náročnost: ***

Věk: 5+

Potřeby a pomůcky:

- krabice na akvárium
- tvrdý i měkký papír
- temperové barvy, houbička
- nůžky, zápalky, lepidlo
- klovatina, tuš
- slané těsto, mušle
- malá plastová lahvička nebo plechovka

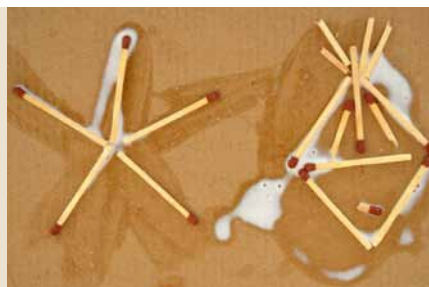
Postup:

Krabici na akvárium pomalujeme nebo polepíme koláží z barevných papírů. Papíry můžeme i vlastnoručně nazdobit třeba otisky v mořském stylu.

Do krabice umístíme korály vystřižené z papíru, který nazdobíme zapíjením tuše do klovatiny.

Ryby a mořští tvorové jsou poskládáni ze zápalek nalepených na tvrdý papír. Po zaschnutí je můžeme nabarvit tupováním houbičkou. A celý tvar živočicha vystříhnout, vzadu přilepit špejli a umístit do akvária. Podmořský útes tvoří lahvička obalená sláným těstem, do kterého jsou zatlačeny mušle.

Předlohy na tvoření v mořském stylu si můžete stáhnout i na titulní straně www.vytvarne-navody.cz.

Vor z brček

- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- plastová brčka s kloubem
- lepicí páska
- malá vlaječka z papíru
- plastová zvířátka
- lavor s vodou

Postup:

Brčka poskládáme do jedné řady podle požadované velikosti voru. Dvě brčka s kloubem ohneme a umístíme je naproti sobě někam do střední části plavidla. Celé plavidlo dobře slepíme lepicí páskou. Na stojan tvořený brčkem přilepíme vlajku. Plavidla umístíme do lavoru s vodou. Pořádáme závody nebo na vory nakládáme zvířátka a jiné hračky a předměty. Zjišťujeme, kolik plavidlo unese a kdy se začne potápět...

The background of the image features a vibrant, abstract pattern of stylized tropical leaves. The leaves are rendered in shades of bright orange and deep green, with some areas showing a lighter, yellowish-green. The pattern is dense and layered, creating a sense of depth and movement. The overall color palette is warm and energetic, typical of a tropical or summer theme.

**POD
ZIM**

Veselé zavařování

- práce s papírem
- malování
- recyklace materiálů

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- zavařovací láhve z papíru
- nůžky
- roztok tapetového lepidla (nemusí být)
- vodovky, štětce, tuše, dřívka
- temperové barvy (volitelné)
- zbytky papírů, lepidlo

Postup:

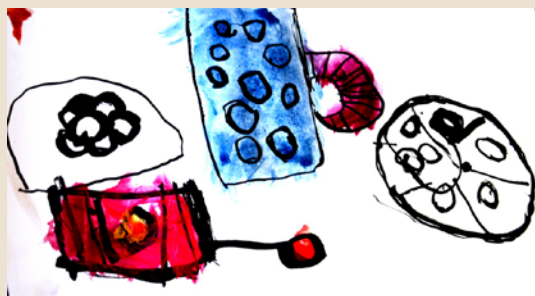
Libovolnou technikou (temperové barvy, vodovky, inkousty...) vymalujeme sklenici. Vlastně takto do sklenice vyrobíme barevný zavařovací „nálev“.

Pak už lepíme koláže: kousky ovoce z barevných papírů. Využijeme i drobné nastříhané kousky papírů nebo láhev můžeme zdobit otisky. Láhev také můžeme nejdříve pokreslit voskovkami, a pak vybarvit.

Tip na vystřížení zavařovací lahve:

Prostřený stůl

- práce s papírem
- malování
- kreslení
- grafické techniky (otisky)

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- papír A3 na pozadí
- papír A4 na kreslení tuší
- tuš, špejle
- vodovky, štětce
- nůžky, lepidlo
- temperové barvy
- plastelínové razítko atp.
- houbička

Postup:

Větší papír nazdobíme otisky pomocí plastelínorytu nebo třeba polystyrenových razítek nebo jiné grafické techniky. Pozadí může znázorňovat ubrus, na který umístíme (nalepíme) vystřižené nádoby, talíře s jídlem. Prostě věci, které chceme mít na prostřeném stole.

Obrázky kreslíme černou tuší a kolorujeme vodovými barvami. Postačí i výrazná kresba tužkou a pastelkami.

Po zaschnutí vystříhneme obrázek tak, abychom zachovali linie kresby a nalepíme na pozadí nazdobené otisky.

Tipy na tvoření:

Můžeme zobrazit různá témata: ranní snídani, oběd, večeři, svatební hostinu, narozeninovou oslavu, podzimní stůl, vánoční hostinu atp...

Také můžeme zdobit papírové talířky a ty pak nalepit na připravený podklad.

Květák a kukuřice

- práce s papírem
- malování
- grafické techniky (otisky)

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- barevné nebo i bílé papíry
- nůžky
- temperové barvy, špejle, štětec
- vatové tyčinky, gumička, špunt
- lepidlo

Postup:

Květák je sestaven z kulatých papírových tvarů. Kolečka pomalujeme zelenou temperovou barvou a žilky na listech vyryjeme špejlí. Růžici natiskneme na tmavý papír pomocí špuntů nebo prstů.

Kukuřici nazdobíme otisky vatových tyčinek a prstů. Zeleninu můžeme nalepit na zajímavý podklad a vytvořit tak zátiší.

Jeřabiny a hroznové víno

Náročnost: *

Věk: 4+

- práce s papírem
- malování
- grafické techniky (otisky)

Potřeby a pomůcky:

- papír na otisky
- nůžky
- inkoust, dřívko
- vatové tyčinky, gumička, špunt
- temperové barvy
- lepidlo, zbytky barevných papírů

Postup:

Trs jeřabin snadno natiskneme, když svážeme gumičkou dohromady několik vatových tyčinek a touto pomůckou tiskneme. Hroznové víno vyrobíme pomocí otisků špuntů, víček od pet-lahví nebo i prstů. Šlahouny vyrobíme z pruhů papíru, které namotáme na tužku. Stonky můžeme dokreslit dřívkem a tuší nebo jinou technikou.

Souboj bacilů a vitamínů

- práce s papírem
- malování
- kreslení

Náročnost: **

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- barevné papíry
- papír A3
- křídly, voskovky nebo pastelky
- nůžky, lepidlo
- temperové barvy nebo tuše
- ping-pongové míčky nebo brčko
- větší plastové misky, hadr

Postup:

Na tmavý papír nakreslíme křídami nebo voskovkami bacila, záporného hrdinu. Na světlý papír naopak zase postavíčku, která představuje „vitamín“, kladnou postavu. S „vitamínem“ si s dětmi můžeme vyhrát a sestavit jej z různých druhů ovoce a zeleniny. Také se nabízí možnost připravit koláž z různých, předem vystřižených tvarů ovoce.

Dětem se celá aktivita velmi líbí, zvláště, když je čeká závěrečná bitva – souboj bacilů a vitamínů – za pomoci barev. Zvolíme si pro každého hrdinu 1 barevný odstín.

1. varianta: Připravíme papír A3, kterému zvedneme okraje. Namočíme 2 ping-pongové míčky, každý do jiné barvy a kutálíme jimi po papíru.

2. varianta: Na papír kápneme 2 různé odstíny tuše a pomocí brčka rozfoukáváme.

3. varianta: Můžeme vyzkoušet jezdit po papíru autíčky, jejichž kola jsme namočili do naředěné temperové barvy.

Listy zdobené strouháním voskovek

- práce s papírem
- kreslení
- malování

Náročnost: **

Věk: 5+

(pomoc se zažehlováním, kapáním vosku)

Potřeby a pomůcky:

- tvrdý i měkký kancelářský papír
- zbytky voskovek, strouhátko/struhadlo
- předměty se zajímavým povrchem na frotáž
- žehlička s podložkou, pokud budeme zažehlovat, noviny
- vodové barvy, štětec, kelímek s vodou
- svíčku
- akrylové barvy, ostrou špejli

Postup:

Listy si můžeme vystříhnout z papíru předem nebo nejdříve nazdobit papírovou čtvrtku a listy vyrobit až pak. Zdobit můžeme pomocí nastrouhaných kousků voskovek, které zažehlíme přes novinový papír. Nebo na papír přímo kreslíme voskovkami. Také můžeme vosk opatrně kapat z hořící svíčky na papír a poté kolorovat.

Také si s pomocí nastrouhaných voskovek můžeme nazdobit papír na lampionek, lucerničku, stínidlo na lampu.

Listy s využitím koláží a otisků

- práce s papírem
- malování

Náročnost: **

Věk: 5+

Potřeby a pomůcky:

- listy z tvrdého papíru
- nůžky
- lepidlo (Herkules)
- temperové barvy
- houbička
- víčka, talíře nebo paleta na barvy

Postup:

Na listy vystřížené z papíru nalepíme žilky v podobě malých proužků papíru. Pokud použijeme kombinaci barevných papírů, můžeme takovou koláž i ponechat bez barvení. Nebo vyzkoušíme jemně listy nabarvit tupováním houbičkou namočenou do temperových barev.

Připravené koláže listů využijeme i na tisk z koláže a můžeme si pomoci 1 originálu natisknou celou korunu stromu ozdobenou listy. Takto samozřejmě můžeme využít i jakékoliv jiné razítko ve tvaru listu. Nebo použít tento nápad na jiné téma.

Strom z ruliček

- práce s papírem
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: **

Věk: 5+ (pomoc s lepením)

Potřeby a pomůcky:

- ruličky od toaletního papíru/utěrek
- pevný karton/lepenka
- temperové barvy, štětec
- tavná pistole
- hotové listy vytvořené oblíbenou technikou

Postup:

Na pevný karton v požadované velikosti výsledného stromu namalujeme kontrastní pozadí. Na zaschlý podklad sestavujeme z ruliček a papírových trubek kmen a větve do tvaru stromu. Lepíme tavnou pistolí. Nakonec naaranžujeme a nalepíme listy připravené libovolnou výtvarnou technikou.

Tip:

Tato aktivita se hodí pro skupinovou práci, vznikne jeden strom nebo rovnou celá alej, les.

Park, sad nebo les

- práce s papírem
- malování
- grafické techniky (otisky)
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: **

Věk: 6+ (pomoc s lepením)

Potřebujeme:

- karton z krabic/tvrdý papír
- dřívka od nanuků/špachtle nebo ruličky
- zbytky barevných papírů
- lepidlo s dávkovačem
- temperové barvy, štětec
- špejle, dřívka, vidličky, razítka na dekorování
- kus polystyrenu

Postup:

Vystříháme z tvrdého papíru tvary korun jednotlivých stromů. Vždy je stejná zadní a přední strana. Zkompletujeme vždy dva stejné díly, potřeme vnitřní strany lepidlem, dáme dovnitř špachtli jako kmen a slepíme. Je potřeba dílo během schnutí zatížit. Koruny pomalujeme temperovými barvami. Nebo použijeme barevný tvrdý papír. Podle chuti můžeme některé stromy zdobit vyrýváním do vlhké barvy nebo razítkováním na zaschlý podklad. Na zaschlé stromy

můžeme podle druhu lepit plody: malé šišky z kartonu, ovoce z barevných papírů nebo malé zmačkané kuličky ze zbytků papírů. Stromy můžeme zapíchnout do polystyrenu a vytvořit si malý les.

Pokud se chceme vyhnout slepování koruny stromu ze 2 dílů, vyrobíme jen jeden díl s použitím tvrdého papíru. Korunu zapíchneme do nařízlé ruličky od toaletního papíru.

Tác s ovocem

- práce s papírem
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: **

Věk: 4+ (pomoc s tvarováním ovoce)

Potřeby a pomůcky:

- jemný papír, např. papírové utěrky
- tapetové lepidlo
- papírové talířky
- temperové barvy, štětec, kelímek

Postup:

Jemný papír namáčíme do tapetového lepidla a tvarujeme jednoduché kousky ovoce. Tvary vložíme na papírový tácek a necháme zaschnout. Po zaschnutí nabarvíme temperovými barvami a můžeme umístit nebo i přilepit na barevné pozadí vytvořené třeba některou z technik zmíněných v knize. (Otisky polystyrenových razítek, plastelínoryt, tisk z koláže...)

Strom z papírového pytle

- práce s papírem
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: ***

Věk: 7+

(pomoc s konstrukcí a zpevněním stromu)

Potřeby a pomůcky:

- papírový pytel vycpaný zbytky papírů
- papírové trubky
- papírová páska, noviny
- ulamovací nožik
- tapetové lepidlo
- temperové barvy
- listy, ptáčky popř. další zvířátka a dekorace
- tavná pistole

Postup:

Kmen stromu zhotovíme z vycpaného papírového pytle. Jako větve poslouží papírové trubky od utěrek a alobalu. Větve vsadíme do vyřezaných děr v pytli. Zpevníme přelepěním papírovou páskou. Strom pro zpevnění kmene a v místech spojů větví nakaštrujeme několika vrstvami papíru. Strom můžeme pomalovat, nazdobit listy a třeba na něj i přilepit menší papírové ptáčky, na které je návod na další straně.

Tip:

Papírový pytel můžeme s dětmi postupně plnit různými papírovými zbytky z vyrábění a těšit se na tvoření, až bude plný.

Kašírování ptáčci

- práce s papírem
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: **

Věk: 6+ (pomoc s polepováním)

Potřeby a pomůcky:

- jemný papír, např. papírové utěrky
- tapetové lepidlo
- temperové barvy
- tavná pistole pro přilepení ptáčka na strom/hnízdo

Postup:

Kostru ptáčka zhotovíme zmačkáním jemného papíru. Zároveň tvarujeme jednoduché tělíčko a hlavičku. Nakašírujeme ještě pro vylepšení tvaru pomocí tenkých proužků papíru nebo využijeme jen zmačkáný jemný papír, který pečlivě uhladíme.

Po zaschnutí můžeme pomalovat temperovými nebo akrylovými barvami. Místo pomalování ptáčka jej můžeme polepit barevnými papíry v závěrečné fázi kašírování. Až základ zaschne, dozdobíme přilepením pírek, křídel, apod. detailů.

Tip na jarního ptáčka:

Ptáčka umístíme do hnízda smotaného třeba ze zbytku vlny. Můžeme jej také i s hnízdem přilepit na ruličku.

Veverka a sova z ruliček

- práce s papírem
- kreslení
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: *

Věk: 6+ (pomoc s lepením a vkládáním ocásku)

Potřeby a pomůcky:

- ruličky od toal. papíru
- barevné papíry, nůžky
- pastelky, fixy, lepidlo
- nafukovací balonek
- tavná pistole
- ostrá jehlice, šídlo apod.
- lepicí páska

Postup:

Nakreslíme a vystříhneme si jednotlivé tvary a části těla. Nalepíme na ruličku. Dokreslíme obličej podle potřeby. Hlavu veverky můžeme v horní části slepit tavnou pistolí. V místě ocásku veverky uděláme díрку a vložíme mírně nafouklý a dobře zavázaný balonek. Můžeme pro jistotu zevnitř začátek ocásku připevnit lepicí páskou a pro stabilitu dovnitř ruličky vlepit třeba malý kamínek, který umístíme naproti otvoru pro ocásek.

Sovičky z bublinkové obálky

- práce s papírem
- kreslení
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: **

Věk: 6+ (pomoc s lepením)

Potřeby a pomůcky:

- bublinková obálka
- tvrdá čtvrtka a barevné papíry
nebo krepový papír
- tapetové lepidlo
- nůžky, lepidlo, kolíčky
- černá tuš nebo fixa
- tavná pistole
- kreslicí potřeby, voskovky
- papír na vycpání obálky

Postup:

Bublinkovou obálku můžeme nazdobit a zvýraznit frotováním nebo polepit krepovým nebo jiným barevným papírem. Na lepení se hodí tapetové lepidlo. Připravíme si typické soví „oči“ obkreslením např. hrdla skleničky nebo kelímku. Do středu očí můžeme nalepit knoflíky nebo menší kolečka z papíru. Pokud budeme lepit ouška a nebudou držet hned, zpevníme je pomocí kolíčků. Typická soví „ouška“ také můžeme vytvořit úplně na závěr, lehkou deformací obálky.

Obličejové části a křídla nalepíme na přední stranu bublinkové obálky, otvor obálky směřuje dolů. Kontury kolem očí apod. můžeme domalovat a zvýraznit kresbou tuší nebo silnou fixou. Obálku vycpeme zmačkaným jemnějším papírem. Sova krásně dostane tvar. Také sovu můžeme pro lepší stabilitu přilepit na stojánek – pruh tvrdého papíru nebo lepenky.

Figurky do pohádky O veliké řepě

- práce s papírem
- kreslení
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: **

Věk: 5+ s asistencí dospělého (lepení tavnou pistolí, motání vlny)

Potřeby a pomůcky:

- ruličky od toaletního papíru
- nůžky
- zbytky látek, vlny, papírů
- popř. vata nebo rouno
- kreslicí potřeby, fixy
- tavnou pistoli i tyčinkové lepidlo

Postup:

Nakreslíme obličej na ruličku, na oblečení použijeme kousky látek. Jednoduše jimi ruličku polepíme. Vlasy přilepíme pomocí tavné pistole buď z vaty (rouna) nebo si připravíme větší smotek vlny. Vlasy lepíme tavnou pistolí, přichytíme je v místě čela a zbytkem vlasů rovnoměrně pokryjeme díru ruličky. Dědovi můžeme nasadit kulicha a babičce uvázat šátek.

Tip na kulicha/čepici bez pletení:

Nemusíme nic háčkovat nebo plést, stačí uštípnout nebo srolovat menší vyřazenou ponožku/rukavičku apod. do potřebného tvaru. Nalepit nebo vyvázat můžeme i bambuli nebo třapce.

Další tipy na tvoření:

Rychle vyrobíme řepu do pohádky takto: na ruličku nalepíme tvar zeleniny vystřižený z papíru. Dozdobíme papírovými listy.

Podobně jako lidské postavy si můžeme do pohádky O veliké řepě vyrobit i zvířátka: pejska, kočičku a myš. Ruličku nahoře slepíme. Přilepíme ouška a čumáček. Dokreslíme detaily na tlamičce.

Snadno si takto z ruliček vyrobíme jakékoliv zvířátko nebo postavku.

Magnetický ježek

- práce s papírem
- kreslení
- malování

Náročnost: *

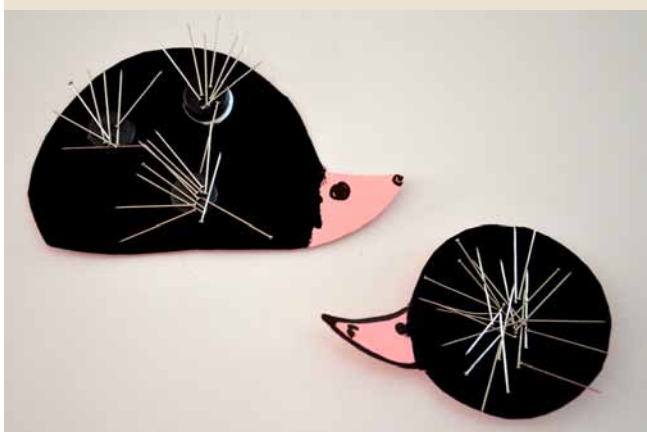
Věk: 5+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdý papír, nůžky
- tužka, kulatý předmět (sklenice)
- magnetická barva, štětec
- černá fixa
- kovové špendlíky, spony, magnetky
- lepidlo Herkules

Postup:

Kolečko, které tvoří tělo ježka je natřené magnetickou barvou ve více vrstvách. Vzádu je nalepená magnetka, ale nemusí tam být. Dokreslíme čumáček a oči a můžeme vyzkoušet přiložit špendlíky nebo kancelářské spony jako bodliny. Jinou variantou může být klasický ježek, kdy na tělíčku bude tvořit bodliny třeba nalepené jehličí, proužky papíru, nalámané špagety atp.

Skřítek podzimníček

- práce s papírem
- prostorové tvoření
- malování

Náročnost: **

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- papírový pytlík (svačtinový)
- lepidlo, zbytky vlny, přírodniny
- houba vystřižená z papíru
- pastelky, temperové barvy, štětec

Postup:

Papírový pytlík můžeme před vycpáním pokreslit nebo nazdobit frotováním, přilepit detaily obličejů. Prostornější části lepíme až na závěr tavnou pistolí. Pytlík vycpeme nepotřebným zmačkaným papírem nebo jiným vhodným materiálem. Do otvoru sáčku vložíme zbytky vlny, tak aby čouhaly a tvořily vlasy. Svážeme provázkem. Také můžeme použít větvičky, suchá stébla atp.

Detaily, pokud jsou z přírodnin (suché listy a květy, perlička, kaštiny, makovice, sláma...), můžeme obměňovat a vytvářet různorodé postavičky.

Skřítkovi můžeme vyrobit i houbu jako domeček, ve kterém bydlí. Houba je pomalovaná temperovou barvou a ozdobena otisky.

Skřítci – recykláči

- prostorové tvoření
- recyklace materiálů
- práce s textilem a vlnou

Náročnost: *

Věk: 5+ s asistencí dospělého (lepení tavnou pistolí)

Potřeby a pomůcky:

- igelitové sáčky
- zbytky papírů
- obaly od bonbonů
- brčka, dřívka od nanuků
- na oči např: knoflíky, plata od léků, korálky atp...
- různé přírodniny: peříčka, listy, klacíky...
- fixy, nůžky
- tvrdý papír nebo kartony z menších krabiček, ruličky od toaletního papíru
- tavná pistole

Postup:

Tělo figurky tvoří igelitový sáček, ruce jsou z dřívku od nanuků. Na hlavu vystříháme 2 kolečka z tvrdého papíru. Mezi kolečka vložíme ruce a tělo a také případné ozdoby hlavy (pírka, vlasy, uši, tykadla...). Vše zkompletujeme a slepíme tavnou pistolí.

Dokreslíme obličej a dozdobíme hlavu.

Další tipy na tvoření:

Místo igelitového sáčku použijeme na tělo kus textilu. Nebo zvolíme papírovou ruličku. Ozdobíme hlavně do horní části ruličky, kterou předem zmáčkne. Využijeme recyklovatelné i přírodní materiály.

ZIMA

Zmizíková hvězda

- kreslení
- práce s papírem
- grafické techniky (otisky)

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

- papírové rozetky
- čtverečky malých papírů (třeba z kancelářské kostky)
- barevné papíry podle potřeby
- nůžky, lepidlo v tyčince
- modrý inkoust, štětec, trocha vody
- zmizík
- provázek na zavěšení

Postup:

Připravíme si čtvereček papíru potřený inkoustem, na který po zaschnutí kreslíme vzory zmizíkem.

Nebo můžeme rovnou skládat rohy papíru na střed a inkoustem pomalovat jen místa, která se budou zmizíkovat.

Nazdobené a seskládané hvězdy přilepíme na papírové kolečko. Můžeme lepit ozdoby i z obou stran, pokud chceme ozdoby pověsit do prostoru nebo na okno. Papírovou krajkou si také můžeme vyrobit.

Tipy na zmizíkování:

Velmi malým dětem (do 4 let), raději čtverečky papíru přebarvíme inkoustem sami, zmizíkovat už zvládnou. Inkoust lze také jemně naředit vodou a získáme různé odstíny modré. Příliš světlá modrá už však nemá dobrý výsledek v kombinaci se zmizíkem. Vyplatí se dělat zmizíkem velmi jednoduché tvary až do krajů papíru. Tečky, kolečka, křížky zvládnou i nejmenší. Při seskládání stejně některé ozdoby mohou zaniknout. Jiná varianta, pokud si chceme se zdobením vyhrát: Zmizíkujeme až přesně seskládané rohy čtvercového papíru budoucí hvězdy-vločky.

Zimní monotyp – vodní hladina

- kreslení
- práce s papírem
- grafické techniky (otisky)

Náročnost: *

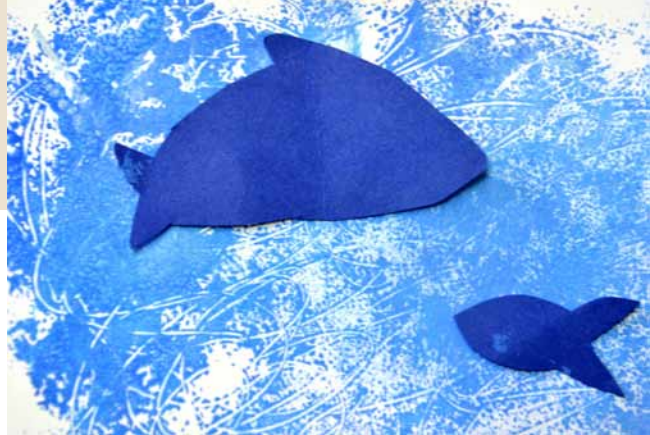
Věk: 2+

Potřeby a pomůcky:

- barevné i bílé papíry
- temperové barvy (bílá a modrá) nebo odstín dle vašeho výběru a podle barev podkladových papírů
- plastová podložka
- špejle
- houbička, hadřík na utření
- váleček (nemusí být, stačí i ruce)

Postup:

Na rovnou, plastovou destičku (folie atp.), nanese menší množství hustší temperové barvy. Nanášíme houbičkou, štětcem nebo válečkem.

Na destičku kreslíme ostrou špejlí, opačným koncem štětce, prstem...

Až je hotovo, položíme na desku čistý, předem nachystaný papír a sejmemе otisk-přítlačíme rukou nebo přejedeme čistým válečkem.

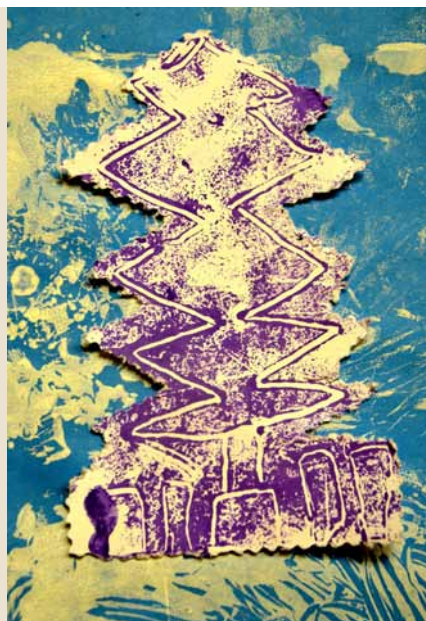
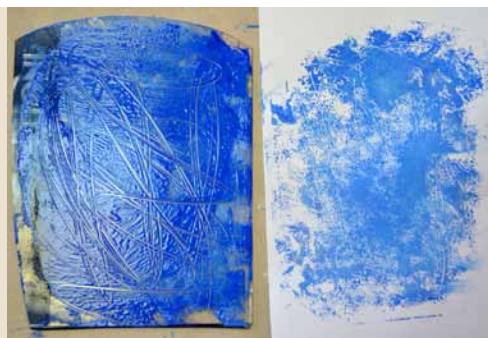
Další tipy:

Kreslit můžeme jednoduché motivy nebo jen abstraktní tvary. Je lepší předem vyzkoušet, jaká hustota barvy a množství nanesené vrstvy funguje.

Místo tempery lze použít barvu na linoryt.

Na destičku můžeme rozetřít i více odstínů barev pro pestřejší otisk.

Podklad jde využít na výrobu přáníček, PF a zajímavých obrázků, které můžeme i dokreslovat černou tuší.

Přáníčka se zvonečky

- práce s papírem
- malování
- kreslení
- grafické techniky (otisky)

Náročnost: *

Věk: 3+

Potřeby a pomůcky:

- papír ozdobený otisky (třeba z bublinkové folie)
- zvonečky vystřižené z papíru
- barevné fixy s tenkým hrotem nebo dřívko a tuš
- dekorativní lýko nebo stuha na mašli
- děrovací kleště (šídlo, ostré nůžky)
- tyčinkové lepidlo
- cedulka z papíru

Postup:

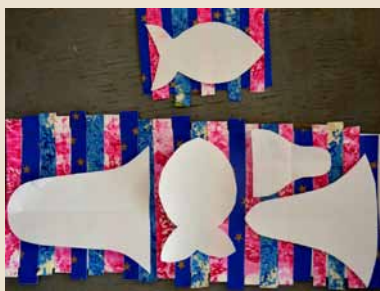
Na tmavý podkladový papír s otiskneme bublinkovou folii potřenou bílou barvou. V horní části výkresu uděláme 2 dírky, kterými provlečeme kousek lýka nebo stuhy a uvážeme na mašli. Nazdobené zvonečky i cedulku s nápisem přilepíme na přáníčko.

Tipy:

Nechejte děti, aby si nápis na cedulku samy vymyslely.

Zkuste použít na otiskování třeba zlatou nebo jinou barvu. Změňte barvu podkladového papíru.

Kapříci z pruhů

- práce s papírem
- malování
- kreslení
- grafické techniky (otisky)

Náročnost: **

Věk: 4+ (pomoc s přípravou tvarů)

Potřeby a pomůcky:

- různé dekorativní papíry
- barevné čtvrtky o velikosti práníček
- lepidlo, nůžky, tužka
- předlohy vánočních tvarů (kapr, zvoneček apod.)

Postup:

Dekoratívni papíry rozstříháme na proužky.

Můžeme využít vlastní dekor třeba pomocí otisků nebo i zajímavý balicí papír i jednobarevné čtvrtky. Proužky lepíme s určitým rozestupem na barevně kontrastní papír.

Pomocí šablon nebo předkreslených obrázků vystříhneme vánoční tvary. Budou ozdobené zajímavými proužky. Získané tvary nalepíme na barevně odlišnou čtvrtku a získáme tak práníčka.

Tipy:

Využít můžeme i zbytky „pruhovaného“ papíru, ze zbytků papíru sestavíme a nalepíme např. svíčky.

Ozdoby z pecek a přírodnin

- práce s papírem
- recyklace materiálů
- práce s přírodninami

Náročnost: *

Věk: 3+ (pomoc s přípravou tvarů)

Potřeby a pomůcky:

- tvary vystřižené z kartonu od krabic
- pecky různých plodů (popř. jiné přírodniny nebo koření)
- lepidlo Herkules, štětec
- děrovací kleště
- stužky, lýko, vlna apod.

Postup:

Pokud chceme lepit pecky, připravíme si je předem:

Využijeme pecky z čerstvého i kompotovaného ovoce, které jsme nasbírali předem. Nebo použijeme různé suché plody a koření (šípky, hřebíček, skořici, pepř...). Ozdoby budou vypadat zajímavě i z nalepených těstovin.

Když budeme chtít tvary zdobit provlékáním provázků, stužek apod., uděláme po stranách kartonových ozdob několik otvorů na provlečení. Pokud je karton režný, přírodniny lépe vyniknou, když karton předem natřeme bílou barvou (bílý latex nebo třeba akrylová barva.)

Tvar z kartonu potřeme celý Herkulesem, silná vrstva zajistí, že vše bude držet. Skládáme a lepíme vzory z pecek, semínek, koření... Po zaschnutí provlečeme ozdobné stužky.

Tip na letní sběr a čištění pecek:

Pecky dáme do hrnce s vodou, (na litr vody přidáme cca 2 vrchovaté polévkové lžice práškové nebo krystalické sody). Vaříme na mírném ohni asi hodinu, podle potřeby přidáme vodu, když se odpaří. Pecky přecedíme, promneme a dočistíme v papírové utěrce, vysypeme na táč a necháme dobře proschnout. Pak můžeme používat, jsou krásně čisté a třeba třešňové pecky by se takto daly využít i do masážních polštářků nebo masážních krabiček na jemnou masáž nohou.

Zimní obrázky z rýže

- práce s papírem
- grafické techniky (otisky)
- práce s přírodninami

Náročnost: *

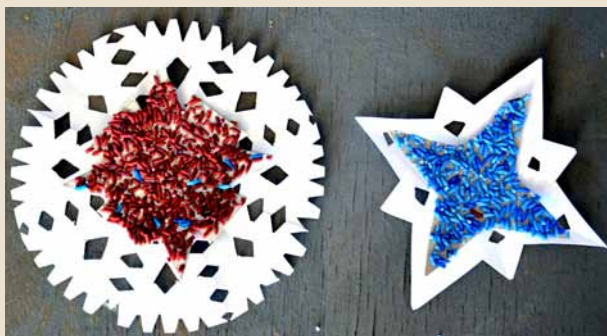
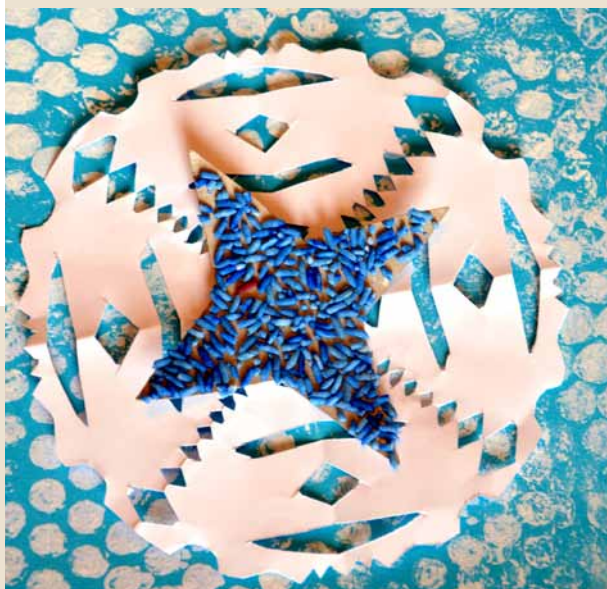
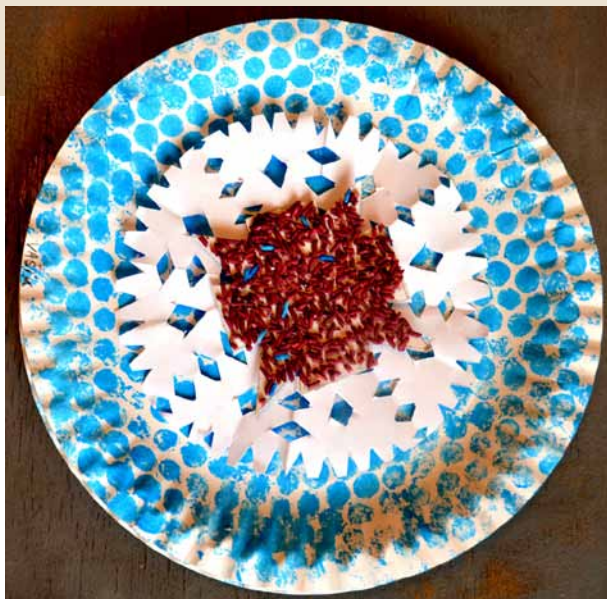
Věk: 3+ (pomoc s přípravou tvarů)

Potřeby a pomůcky:

- papírové talířky
- bublinková folie, houbička
- temperové barvy
- hvězdy z tvrdého papíru
- obarvená rýže
- lepidlo Herkules, štětec
- ozdoby z papíru, papírové krajky

Postup:

Na talířek otiskneme bublinkovou folii. Vystrihneme si hvězdy z tvrdého papíru, potřeme je lepidlem a posypeme barevnou rýží. Můžeme si vyhrát se středem talířku a ještě na něj nalepit papírovou krajku, a potom hvězdu.

Stromky a hvězdy z dřívěk od nanuků

- malování
- kreslení
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: **

Věk: 3+ (pomoc při barvení dřívěk a sestavování)

Potřeby a pomůcky:

- dřívka od nanuků, lékařské špachtle
- inkoust
- zmizík
- tavná pistole
- drobné ozdoby (výseky z raznic, knoflíky, korálky...)
- provázek na zavěšení

Postup:

Dřívka obarvená inkoustem, lze zdobit zmizíkem.

Pak už jen stačí sestavit požadovaný tvar (stromek nebo hvězdu) a slepit tavnou pistolí nebo Herkulesem (výrobek se v tomto případě musí nechat zaschnout).

Pokud nebudeme využívat zmizíkování, tak třeba na stromečky můžeme nalepit drobné ozdoby a připevnit provázek na zavěšení.

Tipy:

Dřívka si na zmizíkování obarvíme jednak klasicky, když je natřeme z obou stran inkoustem. Při větším množství se vyplatí barvení v lahvi, tak jako u návodu na barvení těstovin v 1. části knihy.

Větší stromeček vyrobíme obdobně z pruhů lepenky namísto dřívěk a špachtlí. Baňky a ozdoby z papíru libovolně nazdobíme.

Třeba pomocí barev s trpytkami a otisků vatoových tyčinek. Na režném podkladu z lepenky se budou dobře vyjímat výrazné ozdoby.

Ozdoby ze slaného těsta

- malování
- kreslení
- prostorové tvoření
- slané těsto
- práce s přírodninami

Náročnost: *

Věk: 2+ (s asistencí dospělého)

Potřeby a pomůcky:

- slané těsto
- podložka a váleček
- nožík, špejle, vykrajovačky
- plech na sušení
- fixy nebo akrylové barvy na pomalování
- semínka, koření
- trochu vody

Postup:

Podložku poprášíme moukou a rozválíme těsto na placku. Vykrajujeme různé tvary pomocí vykrajovaček, od ruky můžeme řezat tvary podle fantazie nebo použít šablonu.

Slané těsto na teplém místě perfektně uschne za několik dní. Je dobré podložit táč pečícím papírem a velmi jemně poprášit moukou, aby šly tvary odlepit.

Suché ozdoby můžeme libovolně zdobit: kreslením fixy, malováním akrylovými barvami, opatrně otisky razítek, potřít lepidlem a posypat třpytkami...

Tipy:

Krásně voňavé těsto v přírodní barevnosti si vyrobíme, když do mouky přidáme skořici, kakao nebo mletou kávu. Ozdoby můžeme zdobit i vtláčováním semínek a koření do jednotlivých tvarů, které předem natřeme vodou.

Zbytky těsta uchováme zabalené v igelitovém sáčku v lednici. Sůl je konzervant, těsto vydrží dlouho. Časem většinou zvlhne. Pomůže zpracování trochy hladké mouky.

Vánoční provlékané stromečky a hvězdy

- práce s papírem
- malování
- práce s textilem a vlnou

Náročnost: **

Věk: 3+ (pomoc s přípravou tvarů)

Potřeby a pomůcky:

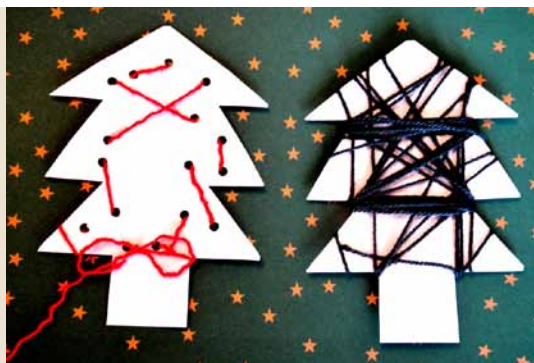
- stromečky nebo hvězdy z tvrdého papíru
- zbytky vlny nebo provázků
- nůžky
- děrovací kleště

Postup:

Z tvrdých papírů vystříháme stromečky a hvězdy.

Chceme-li provlékat i do dírek, využijeme děrovací kleště nebo průbojník. Jinak lze větve stromečků či ramena hvězd jednoduše omotávat připraveným provázkem nebo vlnou.

Hotové tvary využijeme na výzdobu nebo je můžeme dotvořit na přáníčka.

Vánoční kometa z papíru

– práce s papírem

Náročnost: **

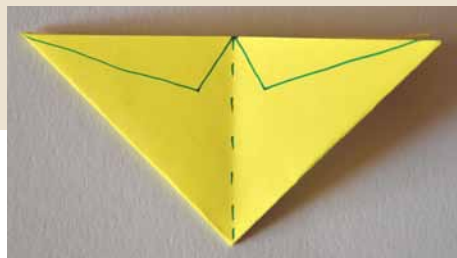
Věk: 6+

Potřeby a pomůcky:

- čtvereček papíru na kometu
- tužka, nůžky
- barevný papír na přání (A5)
- lepidlo

Postup:

Čtverec papíru seskládáme na čtvrtinu do tvaru trojúhelníku. Podle nákresu na obrázku odstříhneme přebytečné části a rozložíme. Získáme hvězdu. Dalším postupným prostřiháváním a zmenšováním hvězdy získáváme další díly. Jednotlivé prostřižené části můžeme sestavit a nalepit na ozdobný papír. Z odstřižených zbytků sestavíme chvost a získáme kometu.

Trojúhelníkové stromečky s ozdobami

- práce s papírem
- malování
- kreslení
- grafické techniky (otisky)
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: *

Věk: 4+

Potřeby a pomůcky:

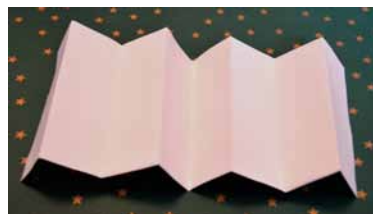
- papíry na stromek podle požadované velikosti,
- jednobarevné i s dekorem
- tužka, nůžky, lepidlo
- barevný papír na ozdoby

Postup:

Několik malých trojúhelníkových stromků si můžeme nastříhat najednou, navíc dokonale využijeme papírovou čtvrtku. Seskládáme papír do

harmoniky (na 8 dílů) a nastříháme na trojúhelníky podle fotografií. Stromečky využijeme k výrobě koláží, přáníček, nazdobíme otisky nebo je pokreslíme.

Větší jednobarevné stromečky můžeme doplnit nalepením baněk třeba z dekorovaného papíru.

Betlém

- práce s papírem
- malování
- kreslení
- prostorové tvoření

Náročnost: **

Věk: 5+ (pomoc s lepením)

Potřeby a pomůcky:

- barevný papír A3
- kus kartonu z krabice
- nůžky, lepidlo
- bílá temperová barva
- houbička
- špejle, vidlička, špachtle...
- dřívka od nanuků

Postup:

Barevný papír po stranách ohneme tak, aby byla zajištěna stabilita Betlémku. Nahoře vystříháme ozdobné oblouky.

Pokud chceme vytvořit zimní atmosféru, natřeme celou plochu papíru bílou temperovou barvou. Hustší vrstvu barvy nanášíme třeba pomocí houbičky.

Do vlhké barvy vyrýváme jednoduché zimní motivy. Ze zbytků papíru můžeme sestavit a přilepit Betlémskou hvězdu.

Z dřívěk od nanuků sestavíme jednoduchý přístřešek. Dozadu pro zlepšení stability stavby můžeme přilepit obdélník kartonu s odklápací nožičkou.

Tip:

Pěkná je kombinace tmavě modrý papír + bílá.

Vánoční stromek z klubíček

- práce s textilem a vlnou
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů
- práce s přírodninami

Náročnost: ***

Věk: 6+ (pomoc s lepením a sestavením)

Potřeby a pomůcky:

- vlněná klubíčka, zbytky vlny
- papírová trubka od kuchyňských utěrek
- tavná pistole
- kolečko z kartonu na stojánek
- pecky nebo kamínky na ozdobu

Postup:

Trubku přilepíme tavnou pistolí na stojánek.

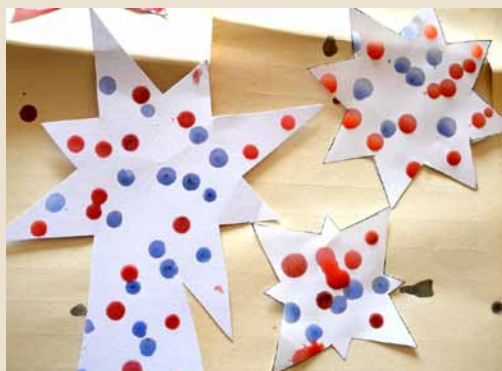
Připravíme si vlněné kuličky různých velikostí. Využijeme i zbytky vlny, které různě namotáme přes sebe.

Kuličky je dobré lepit odshora dolů. Od nejmenších po největší, aby strom měl pěkný tvar.

Míčky hlavně v závěrečné fázi pořádně přitlačujeme a vždy chvíli počkáme, až roztavený silikon z tavné pistole zchladne a klubíčko se upevní.

Stojánek můžeme třeba pomalovat barvou, která ladí s míčky nebo polepit kamínky, pečkami, úlomky skořice...

Vánoční hvězda do okna

- práce s papírem
- kreslení

Náročnost: *

Věk: 5+ (dohled a opatrnost při práci se svíčkou)

Potřeby a pomůcky:

- kancelářský nebo tvrdý papír
- nůžky, děrovací kleště
- delší svíčky, zápalky, vlhký hadr
- vodové barvy, štětec, voda v kelímku
- nit nebo provázek na zavěšení

Postup:

Na vystřižené tvary nakapeme vosk.

Vybarvíme vodovými barvami. Také můžeme místo kapání vosku ze svíčky zkusit kreslit voskovkou. Uděláme dírký na provlečení nitě a můžeme instalovat do prostoru.

Nazdobit můžeme i jiné tvary:

Martin na bílém koni

- práce s textilem a vlnou
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů

Náročnost: ***

Věk: 7+ (pomoc s výrobou kostry, namotáváním vrstev textilu, lepení tavnou pistolí)

Potřeby a pomůcky:

- tvarovatelný drát, cca 50–70 cm na postavu
- kleště, nůžky
- textil nastříhaný na pruhy a smotaný do klubka
- vlny, nitě
- plastové oči (nebo korálky, oči z papíru atp...)
- tavná pistole

Postup:

Z drátu smontujeme kostru koníka. Je dobré drát přeložit na půl, v přeložení udělat smyčku na hlavu a krk. V místě předních nohou drát rozpojíme opět na dvě části a umotáme přední nohy a dráty znova spojíme v místě hřbetu. Když je délka drátu dostatečná, uděláme z jednoho kusu i zadní nohy. Jinak je možné nohy samozřejmě napojit zvlášť nebo si vytvořit svůj vlastní postup montáže kostry.

Na kostru namotáváme pruhy látky. Je dobré utahovat a látku občas překřížit. Také na tuto práci můžeme dobře využít místo pruhů látek i vyřazené obvazy. Látkové pruhy mohou být v požadované barvě koníka nebo vše ještě vylepšíme namotáním barevné vlny na horní vrstvu. Tělo koníka se tím i zpevní.

Z vlny vyrobíme hřívu a ocásek, nalepíme tavnou pistolí, stejně jako oči. Můžeme vymyslet i sedlo nebo další detaily...

Podobně vyrábíme i lidkou postavu. Vyhrát si můžeme i s oblečením.

Výroba koníka:

Výroba postavičky:

Anděl, čert a Mikuláš

- práce s textilem a vlnou
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů
- práce s papírem

Náročnost: **

Věk: 5+ (pomoc s lepením a sestavením postavičky)

Potřeby a pomůcky:

- klubko zbytkové vlny
- nůžky, kreslicí potřeby
- ruličky od toaletního papíru
- zbytky papírů, textilu a vlny
- špejle, jehla nebo šídlo
- kreslicí potřeby

Postup:

Ruličky můžeme ozdobně nastříhnout: Mikuláš a čert má nastřížené proužky u krku jako límec, anděl má proužky dole jako lem šatů.

Přilepíme hlavu z vlny tavnou pistolí. Vlasy, popř. vousy vyrobíme také z vlny.

Tělo můžeme nazdobit různě podle typu postavy. Omotáním vhodné barvy vlny, krajky, stužky, nalepení kousků textilu...nebo jen pokreslit či pomalovat.

Pokud chceme ruce, nezapomeneme šídlem udělat po stranách ruličky díry pro navlečení špejle. Nebo ruce nalepíme z proužků papíru.

Na papír nakreslíme, nazdobíme a vystříháme detaily obličejů, pro čerta třeba pytel, pro anděla křídla, pro Mikuláše čepici apod.

Adventní a vánoční věnce z textilu

- práce s textilem
- prostorové tvoření
- recyklace materiálů
- práce s přírodninami

Náročnost: **

Věk: 6+

Potřeby a pomůcky:

- polystyrenový věnec
- pruh barevně zajímavé látky nebo pytloviny
- nůžky, špendlíky
- čtverečky textilu
(na růži červené barvy, jinak jakékoliv odstíny)
- tavná pistole
- zelené svazky chvojí
- dekorační lýko nebo stužka
- popř. přírodniny na dozdobení

Postup:

Polystyrenový korpus omotáme pruhem zajímavé látky, pytloviny, širší stuhy, krajky – podle toho, co máme k dispozici. „Vánoční růži“ tvoří červené čtverečky látky (cca 3 × 3 cm.) Ve středové části čtverečky postupně připichujeme špendlíkem na věnec. Kousky látky napichujeme velmi těsně vedle sebe a květ mírně dotvarujeme rukama.

Chvojí svázané stužkou nebo lýkem či jiné přírodniny přilepíme tavnou pistolí. Věnec je určený k zavěšení do prostoru, např. na dveře.

Lucerničky

- práce s papírem
- malování
- kreslení
- prostorové tvoření

Náročnost: **

Věk: 5+

Potřeby a pomůcky:

- kancelářský papír 2 ks na lucerničku
- kulaté víčko od sýru
- delší svíčky, zápalky, vlhký hadr
- vodové barvy, štětec, voda v kelímku
- pruh papíru nebo vlnité lepenky na lem
- tavná pistole, lepidlo v tyčince
- kus drátu, čajová svíčka

Postup:

Na lucerničku, tak abychom obalili kulaté víčko od sýrů, potřebujeme rozměr papíru 39 (šířka) × 21 cm (výška). Výška může být i nižší.

Pokud používáme běžný kancelářský papír vel. A4, potřebujeme slepit obdélník ze 2 kusů. Jinak se hodí třeba jemnější balicí papír, pokud pracujeme s voskem nebo voskovkami, skvrny jsou mastné a budou prosvítat.

Lampion ozdobíme opatrným kapáním vosku ze svíčky. Nebo použijeme třeba techniku zažehlování nastrouhaných voskovek.

Při práci se svíčkou jsme opatrní a máme po ruce vlhký hadr. Používáme dlouhou svíci (nakloněním svíce dolů se plamen více rozhoří).

A dbáme na dostatečnou vzdálenost od těla a hlavně od vlasů.

Vybarvíme vodovými barvami. Pro sytější odstín můžeme zkusit brilantní barvy (anilinky) nebo inkousty či tuše.

Na horní část lampionku můžeme na ozdobu a pro zpevnění přilepit proužek z barevného papíru nebo vlnité lepenky.

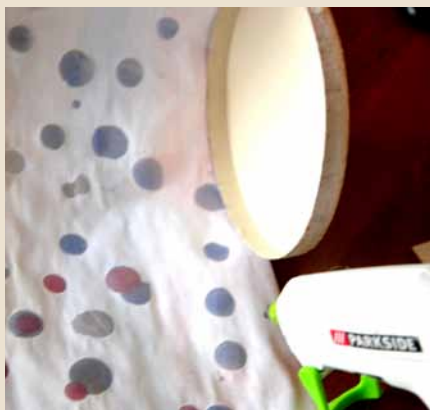
Obdélník papíru položíme rubem nahoru

a na spodní okraj nanese lepidlo z tavné pistole. Pak jednoduše kulaté víčko přilepíme rolováním po obvodu papíru. Slepíme i boky.

Souměrně proti sobě uděláme nahoře malé otvory, do kterých instalujeme držadlo z drátu.

Dovnitř vložíme svíčku a můžeme otestovat. Za soumraku a ve tmě je efekt nejlepší.

Postup výroby lucerny:

AUTA a STROJE

Malování autíčky

- malování
- grafické techniky (otisky)
- práce s papírem

Náročnost: *

Věk: 2+

Potřeby a pomůcky:

- velký balicí papír nebo větší čtvrtka
- plastový ubrus nebo noviny na podložení
- temperové barvy
- plastové talířky na barvy, hadříky
- autíčka s otáčecími koly
- vatové tyčinky, špejle, štětce apod...
- mohou se hodit zbytky papírů na koláž
- lepidlo

Postup:

Pokud chceme malovat ve velkém, můžeme i na podlaze podložené třeba plastovým ubrusem.

Také si můžeme předem nabarvit papírovou čtvrtku a až pak malovat kolečky autíček.

Kola autíček namáčíme do barvy rozetřené na rovné podložce, třeba na plastovém talířku. Autíčky libovolně jezdíme po papíře a vyrábíme cestičky a dráhy. Doplnit můžeme otisky vatových tyčinek, špuntů nebo vršků od pet-lahví, které udělají kolečka. (Třeba na dopravní značky.)

Také je možné dotvářet výkres nalepením koláží z papírů.

Auta z geometrických tvarů

- malování
- kreslení
- práce s papírem

Náročnost: *

Věk: 3+ (pomoc s přípravou tvarů)

Potřeby a pomůcky:

- různé geometrické tvary z pestrobarevných papírů
- tvrdá čtvrtka
- lepidlo, nůžky
- kreslicí potřeby

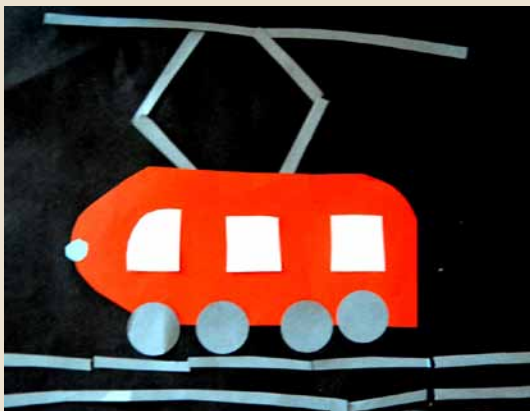
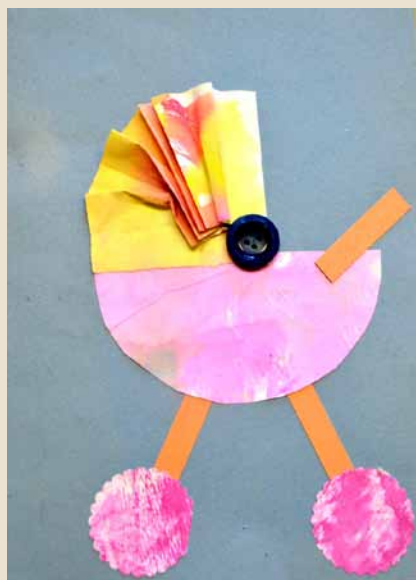

Postup:

Skládáme a kombinujeme z připravených jednoduchých geometrických tvarů nejrůznější vozidla. Využijeme dobře zbytky pestrobarevných papírů, z kterých nastříháme kolečka, čtverce, obdélníky, pruhy.

Tip:

Někdy hlavně menším dětem skládání moc nejde. Pak zvolíme buď úplně jednoduchý výrobek z tvarů nebo je i necháme věc nakreslit, když mají chuť. Dětská kresba sama o sobě vypadá hezky. Ať už v kombinaci s koláží nebo jen tak.

Silnice nebo železnice

- malování
- kreslení
- práce s papírem
- grafické techniky (otisky)

Náročnost: **

Věk: 4+ (pomoc s přípravou tvarů)

Potřeby a pomůcky:

- tvrdá čtvrtka
- zbytky papírů z tvrdých čtvrtků, nejlépe barevných
- lepidlo, nůžky
- barva na linoryt a váleček nebo:
- temperové barvy a houbička (nemusí být)
- kreslicí potřeby, tuše, pastelky, fixy...

Postup:

Využijeme pruhy papírů. Lepíme dobře Herkulesem, hlavně pokud budeme ještě natírat barvou. Sestavit můžeme silnici nebo železnici. Při kolektivní práci můžeme zkusit jednotlivé dráhy napojit na sebe.

Výkres se dá použít jako základ pro budoucí koláž, kdy na silnici ještě umístíme dopravní prostředek. Výkresy jsou naváleny

barvou na linoryt a získaly tmavě modrý nádech. Pokud chceme, můžeme je pomocí techniky tisku z koláže otisknout a namnožit si tak více výkresů.

Tip:

Místo tiskařské barvy na linoryt můžeme použít malé množství temperové barvy, která se nanáší válečkem nebo jemným tupováním houbičkou.

Velmi pěkně se na výkrese vyjmají auta a jiné detaily nakreslené dětmi.

Tip na mašinky z krabiček od čajů:

Mašinky, nákladáky či jiná vozidla jednoduše vyrobíme z rozložené krabičky od čaje. Rozloženou krabičku od čaje obrátíme na rub. Některé části odstříhneme, jiné ponecháme, tak, aby výsledek připomínal mašinku a dokreslíme podle fantazie.

Nepořádek na silnici

- malování
- kreslení
- práce s papírem

Náročnost: **

Věk: 2+

Potřeby a pomůcky:

- tvrdá čtvrtka
- zbytky papírů z tvrdých čtvrtků, nejlépe barevných
- lepidlo Herkules, štětec
- nůžky
- temperové barvy a houbička (nemusí být)
- kreslicí potřeby, tuše, pastelky, fixy...

Postup:

Využijeme různé zbytky papírů i malé a nepravidelné tvary. Stačí kousky papírků volně rozházet po čtvrtce a nalepit – vždyť se jedná o nepořádek. Nebo si děti sestaví vlastní kompozice.

Nepořádek „vypadá dobře“ už i jen tak nalepený na papír. Ale můžeme jej i nabarvit, třeba tupováním houbičkou a na takto upravené pozadí nalepit koláž.

Vozík s kolečky

- prostorové tvoření
- malování
- práce s papírem

Náročnost: ***

Věk: 6+ (pomoc při sestavování vozíku)

Potřeby a pomůcky:

- krabici nebo krabičku podle požadované velikosti vozíku
- 4 kolečka z pevného kartonu
- nebo 4 kulaté krabičky od sýrů pro větší vozidlo
- špejle, korálky
- nůžky, řezák, pravítko, kružítko
- materiál na zdobení (barvy, fixy, papíry, lepidlo...)

Postup:

Do krabičky určené pro vozíček uděláme po 4 stranách pravidelné otvory pro kolečka. Naměříme pravítkem a otvor propícháme třeba silnější jehlou nebo jehlicí tak, abychom mohli provléknout špejli.

Připravíme si kolečka vystřižená z kartonu. Pokud chceme vozidlo větších rozměrů, můžeme využít kulaté krabičky od sýrů. Tam je potřeba přesně naměřit a propíchnout střed. Kulaté krabičky je také třeba po stranách spojit a zpevnit papírovou lepicí páskou. Pak je můžeme i pomalovat.

Tipy:

U větších krabic je potřeba si raději předem zjistit, zda není krabice širší než délka špejle. V tom případě je možné použít co nejtenší dřevěnou tyčku, která je o malinko delší než šířka krabice. Možná ale bude problém sehnat na silnější průměr tyče odpovídající korálky.

Korálky je možné si také vyrobit na míru, např. ze samotuhnoucí hmoty (Keraplast apod.) s potřebným otvorem na korálek.

Bagr a nákladák

- prostorové tvoření
- malování
- práce s papírem

Náročnost: **

Věk: 6+ (pomoc s lepením krabiček)

Potřeby a pomůcky:

- různé krabičky
- ruličky od toaletního papíru
- tavná pistole
- vlnitá lepenka (na bagr)
- temperové nebo akrylové barvy nebo fixy na pokreslení
- štětec

Postup:

Nákladák/domíchávač

Podle typu vozidla nakombinujeme různé krabičky: obdélníkové od sýrů, válcové na domíchávač, od sýrů nebo léků na kabinu... ruličky od toal. papíru na kola.

Vše lepíme k sobě tavnou pistolí a můžeme libovolně nazdobit.

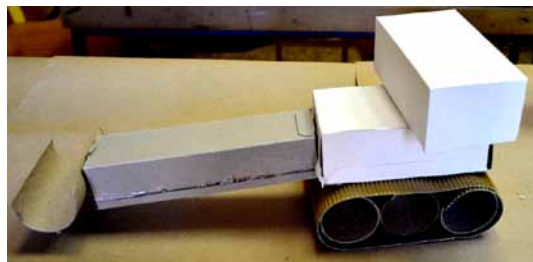
Postup:

Bagr

Postup podobný jako výše. Použijeme např. tyto krabičky: od čajů, zubní pasty, ruličky od toal. papíru na kola.

Pro kola bagru obalíme 3 ruličky vlnitou lepenkou a slepíme. Na kabinu použijeme větší krabičku či kombinaci více krabiček. Páku ry-padla vyrobíme z krabičky od zubní pasty nebo třeba od lentilek u menšího stroje. Přidáme po-délně uštířenou ruličku jako lžici bagru.

Vše lepíme k sobě tavnou pistolí a můžeme libovolně nazdobit.

Kočárek a motorka

- prostorové tvoření
- malování
- kreslení
- práce s papírem

Náročnost: **

Věk: 6+ (pomoc s lepením krabiček)

Potřeby a pomůcky:

- různé krabičky (léky, pasta, sýry...)
- dřívka od nanuků nebo lékařské špachtle
- pruhy silnějšího kartonu
- ruličky od toal. papíru, ruličky od lepicích pásek (kola motorky)
- brčka s kloubem (kočárek)
- tavná pistole, nůžky
- fixy, barvy apod. na dozdobení

Postup:

Kočárek

Obě ruličky od toaletního papíru poslouží jako kola. Aby konstrukce dobře seděla, uděláme na ruličky pravidelně nástřih tak, abychom mohli mezi 2 ruličky nalepit dřívko od nanuků jako základ konstrukce.

Na obě ruličky nalepíme dřívka od nanuků a tím spojíme kola dohromady.

Vyrobíme si z dřívek od nanuků 2 stejné kříže a nalepíme na spodní část konstrukce, ke kolům.

Vyrobíme korbu. Použijeme obdélníkovou krabičku od sýrů, na kterou nalepíme další polovinu krabičky.

Vše napasujeme na konstrukci a přilepíme.

Nachystáme si držadlo spojením 2 brček s klouby navlečenými do sebe. Přebytečnou délku držadla odstříháme. Držadlo můžeme připevnit sešívačkou nebo přilepit páskou. Libovolně pokreslíme nebo pomalujeme.

Postup:

Motorka

Válce od pásky slepíme k sobě pomocí pruhů silnějšího kartonu nebo použijeme lékařské špachtle viz. obrázky.

Na horní část kol přilepíme užší krabičku jako sedadlo.

Další 2 pruhy kartonu přilepíme naproti sobě od spodní části předního kola. Ve střední části slepíme k sobě. Horní část rozvěříme a vytvoříme řídlítko.

Výtah

- prostorové tvoření
- malování
- kreslení
- práce s papírem

Náročnost: **

Věk: 6+ (pomoc s řezáním okének)

Potřebujeme:

- delší papírová krabička (sušenky atp.)
- malá krabička od zápalek
- řezací nožík, nůžky, provázek, špejle
- fixy na pokreslení
- samolepky, lepidlo

Postup:

Na delší krabičku, tak aby vyšly alespoň 3 patra, nakreslíme okénka, kterými bude vidět výtah. Jako vzor pro vyřezání okének poslouží krabička od sirek, která bude později tvořit kabinu výtahu. Podle velikosti kabiny výtahu proto i předem volíme vhodnou krabičku na tělo výtahu. Okénkům při vyřezávání otvorů ale přidáme 2–3 mm. Okénkům vyřízneme buď celá nebo uděláme otvírací.

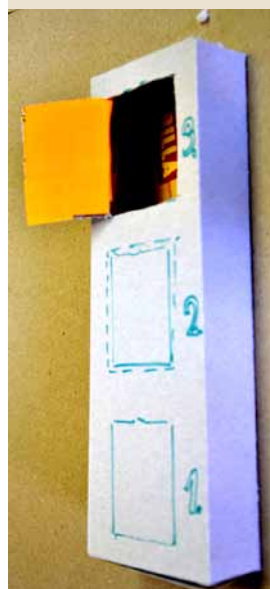
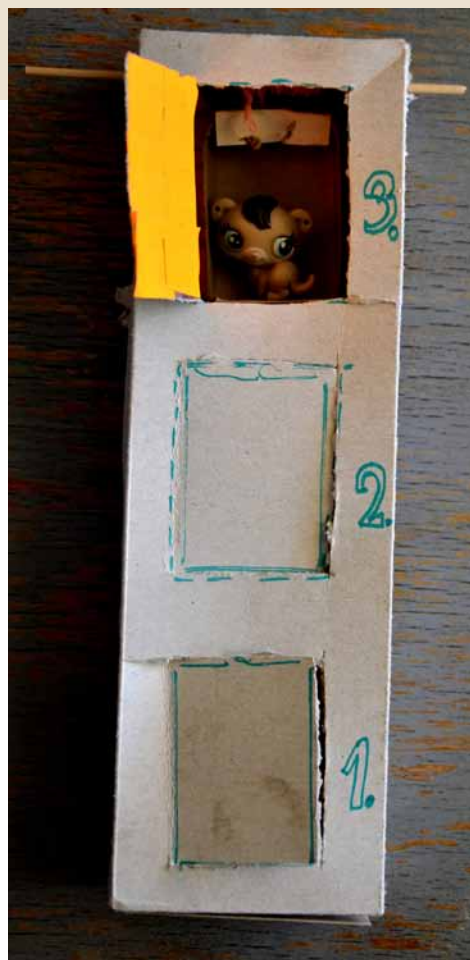
Vyrobíme kabinu z krabičky od sirek. Krabičkou provlečeme provázek, ten namotáme na kus špejle. Délka provázku se řídí výškou výtahu + několik cm navíc.

Do vrchní boční části krabičky výtahu uděláme díry. Kabinu prostrčíme okénkem nejvyššího patra. Špejle nasadíme do provrtaných děr.

Otáčením špejlí kabina sjíždí nahoru a dolů. Můžeme do kabinky umístit malou hračku, zvířátko a výtah libovolně nazdobit.

Tip:

Reklamního potisku na krabičce se zbavíme natřením např. latexovou nebo akrylovou barvou. Krabici můžeme také rozložit a znova složit z rubu. Spoje slepíme tavnou pistolí.

Magnetická silnice na zdi

- malování
- kreslení
- práce s papírem

Náročnost: **

Věk: 6+

Potřeby a pomůcky:

- magnetická barva
- temperové barvy, štětce, kelímek s vodou
- magnety, lepidlo
- auta nakreslená a vystřižená z papíru atp.

Postup:

Silnice je nakreslená tužkou na zeď a je vymalována šedo-černou magnetickou barvou. Postupně je potřeba po zaschnutí první vrstvy nanést další 2–3 vrstvy, aby magnety držely. Na magnetickou barvu je po zaschnutí možné malovat třeba temperovými nebo akrylovými barvami a dokončit detaily. Barva drží samozřejmě i na papíře. Kdo se nechce pouštět do malby na zeď (velká spotřeba barvy), může vyzkoušet menší projekt na tvrdý papír nebo třeba sololitovou destičku. (Tu je potřeba z hladké strany obrousit smírkem, a pak je možné malovat.)

Tipy:

Je dobré postupovat podle návodu na etiketě magnetické barvy a dát určitě barvou 3–4 nátěry, jinak magnety nebudou dobře držet.

Na magnetickou silnici můžeme připravit např. malinká autíčka z tvrdého papíru a přilepit jim na zadní stranu magnet, aby držela na magnetické silnici.

Místo pro poznámky

Použitá literatura

- Kohlová, M.: *Výtvarné činnosti pro malé děti*, Praha, Portál, s. r. o., 2004
Kohlová, M.: *Dalších 199 výtvarných činností*, Praha, Portál, s. r. o., 1997
Kunz, I.: *Ruční papír jednoduše a tvořivě*, CFH + H s. r. o., 2000
Nedvědová, Zatloukalová: *Výtvarná tvorba pro každého*, Olomouc, Rubico, 2000
Pleskotová, P.: *Svět barev*, Praha, Albatros, 1987
Sitarčíková, Z.: *Papírové nápady*, Brno, Computer Press, a. s., 2005

Zajímavé odkazy

www.vytvarne-navody.cz/blog

Na blogu najdete výtvarnou inspiraci na tvoření, často i s videonávody k určité činnosti.

www.vytvarne-navody.cz

Na této stránce se můžete přihlásit k pravidelnému odběru výtvarné inspirace zdarma.

www.facebook.com/vytvarnenapady

Představujeme vám zcela nový kuličkový lis

KULÍSEK

Malý lis pro velké tiskaře

Výtvarná pomůcka pro děti i profesionální umělce.

Na linoryt, mědiryt, slepotisk, suchou jehlu, papírořez, pro otisk koláží a přírodnin - listů, trav, peříček, letokruhů aj.

Vynikající zejména pro drobnou grafiku, ale s hravostí dokáže překonat i rozměry válcového lisu.

Vhodný do školy, do přírody, na tábory, do kroužků.

Je lehký a snadno přenosný.

Kulísek natural

Zakoupením tohoto jedinečného výrobku přispějete tzv. Dobrokulískem na léčbu a pomůcky zdravotně postiženým dětem z Olomouce.

Vyvinuto a vyrobeno v ČR. | Český vynález 2015. | Český výrobek.
www.kulickovyliskulisek.cz

VÝTVARNÝ ROK

*On-line program výtvarné inspirace pro děti
ve věku od 4 do 10 let.*

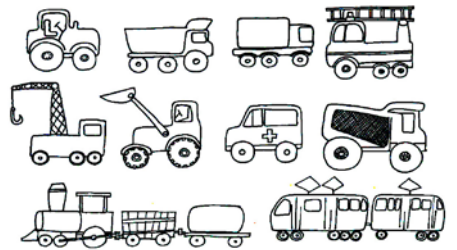
- Náměty a postupy na tvoření s ukázkami a obrázky v 9 pdf souborech
- 25 videonávodů
- 9 souborů šablon a inspiračních obrázků na tvoření
- Rozsáhlý archiv námětů

Pro majitele Výtvarného inspiromatu poloviční cena,
stačí napsat na j.podzemna@email.cz

Více informací na

www.vytvarne-navody.cz/e-knihy-1/vytvarny-rok/

Prohlášení

Jakékoli veřejné šíření obsahu této publikace, kopírování, sdílení v různých médiích není povoleno. Respektujte prosím práci autorky i férové jednání lidí, kteří si knihu zakoupili či zakoupí. Knihu si klidně můžete sdílet pro své soukromé či vzdělávací účely a aktivity v rámci rodiny, menšího pracovního či studijního kolektivu, nikoli však hromadně a veřejně, jak je uvedeno výše, např. nasdílením na FB, v různých stahovacích serverech apod.

Pokud se vám kniha líbí, můžete doporučit ke stažení několik stran ukázek zdarma na této stránce:

www.vytvarne-navody.cz/obchudek/kniha-vytvarny-inspiromat

VÝTVARNÝ INSPIROMAT

PESTRÉ TVOŘENÍ PO CELÝ ROK

Výtvarné techniky a náměty pro děti

MGR. JANA PODZEMNÁ

Obálka, grafická úprava a sazba:

Lenka Blažejová

www.blazejova.cz

Vydala Jana Podzemná vlastním nákladem v Brně v roce 2017

Dotisk 2. vydání

Tisk:

Tigris, spol. s r. o., Holešov

www.TiskovyExpress.cz

ISBN 978-80-260-9477-7

Jsem učitelka výtvarky a keramiky a rozhodla jsem se napsat knihu – výtvarnou příručku.

Takového malého rádce a inspirátora pro všechny, kteří rádi tvoří s dětmi, hledají nápady a zajímavé techniky pro zábavnou výtvarku.

Mám ráda pestré kombinace výtvarných technik, a protože pracuji s věkově různými skupinami dětí. Když jsem sestavovala fotografie výtvarných prací, které jsou převážně tvořeny společně s dětmi ve výtvarných kroužcích, zjistila jsem, že některé pocházejí dokonce až z roku 2010.

Už tehdy možná vyrašila první myšlenka něco sepsat. Zhruba před 3 lety jsem začala psát blog výtvarných nápadů a sestavila si webové stránky. Myšlenka sepsat knihu nabrala reálný obrys a některé reakce návštěvníků webu potvrdily, že o tištěnou knihu by byl zájem.

Ted' teprve začala ta pravá práce, sepisování, sestavování, třídění a úprava fotografií, hledání člověka, který by knihu graficky upravil a připravil pro tisk a pátrání po vhodné tiskárně...

Knihu jsem se rozhodla vydat v menším množství samonákladem.

Doufám, že se Vám kniha bude líbit a najdete v ní i mnoho inspirace. Vše ověřeno v praxi!

Těšit se můžete na pestré kombinace výtvarných technik, malování, kreslení, slané těsto, grafické techniky, recyklované tvoření, prostorovou tvorbu.

Knihu obsahuje náměty na všechna roční období i kapitolu, která se jmenuje auta a stroje.

Mgr. Jana Podzemná

www.vytvarne-navody.cz

9 788026 094777